

Tek Yol Devrim Ve Devrimci Yenilenme

Kimse düş gücünü kısırlaştırmasin; yaşlı dünyamız daha pek çok "Uluslararası Tugay" görecek daha pek çok "Arjantinli" Bolivya'larda, Kongo ormanlarında savaşıacaktır. Ve o zaman, bugün bize salt teorik gibi görünen görevlerin nasıl ete kemiğe büründüğüne de tanık olacağız.

Tek Yol Devrim - Tek Yol Devrimci Yenilenme

21. yüzyıl kapitalist barbarlığın dizginsiz biçimde insanlığı derin bir çözülme ve yıkıma uğrattığı, bu durum karşısında devrimci sosyalizmin ve diğer emek güçlerinin henüz güçlü bir devrimci karşılık üretemediği karanlık bir tabloyu 20. yy.'dan devralarak başladı.

Bu karanlık tablo, kapitalist sistem ile dünya sosyalist güçlerinin tarihsel çatışmasının 21 yy. başında ulaştığı noktadır ve reel sosyalizmin 1990 başlarında çöküşüne bağlı olarak emperyalist kapitalist sistemin dünya çapında hegemonik güç haline gelişiyile karakterize olmuştur.

Bu bağlamda, 1990 tarihsel bir dönemeç noktasıdır, emperyalist-kapitalist sistemin ve sosyalist hareketin gelişim seyrinde yeni bir tarihsel dönemin kapısının aralanmasıdır. 1990'dan itibaren, 1945'ten (kimi öğeleri itibariyle 1917'den) bu yana hakim olan dünya tablosu net bir biçimde değişmiş, dünya ve yaşadığımız topraklar büyük alt-üst oluşlarla yeniden biçimlenmeye başlamıştır. Hiç kuşkusuz, bu alt-üst oluş tek başına reel sosyalizmin 1990 başlarındaki çarpıcı çöküşüyle açıklanabilecek denli basit değildir. Arka planı reel sosyalist ülkelerdeki (ve genel olarak sosyalist hareketteki) gelişmeler kadar, emperyalist kapitalist sistemde özellikle son otuz yıldaki yoğunlaşmış gelişmelere ve değişime de yaslanmaktadır. İnsanlığın kaderini belirleyen bu iki temel dinamik arasındaki yoğun etkileşim ve çatışma, 1990 başlarında reel sosyalist ülkelerin çöküşüyle birlikte insanlığı yeni bir dünya tablosu ile karşı karşıya bırakmıştır. Ortaya çıkan değişimin boyutları, etkileri ve sonuçları muazzam ölçülerdedir.

Her yeni tarihsel dönemeç noktası, nesnel durumda olduğu gibi, insan bilincinde de çoğunlukla oldukça büyük alt-üst oluşlar ve kaosla karşılığını bulur. İnsanlığın yegane kurtuluş umudu olan ve devasa bir toplumsal sistemi yaratmış sosyalist hareketin büyük bir çöküş yaşaması ile ortaya çıkan günümüzdeki yeni süreç, insan bilincinde derin bir moral yıkıma yol açmıştır. Emperyalist kapitalist sistemin tüm ideolojik aygıtları ile geliştirdiği yalan ve yanılsamaya dayanan kapsamlı propagandaları emekçilerin ve daha da ötesinde tüm insanlığın bilincinde sosyalizme, bugününe ve geleceğine dönük felç edici dramatik sonuçlar yaratmıştır. Oluşan nesnel ve düşünsel kaos ortamında, ilerleme düşünce ve ütopyasından kopuş ve alaca karanlık bir düşünce ve bilinç sefilliği ortaya çıkmıştır.

Bilimsel sosyalizmi referans alan güçler, diğer emek güçleri ve sistem karşıtı

muhalefet de bu alt-üst oluş, savruluş ve çürüme tablosunun esas olarak dışında değildir. Mevcut tablo her şeyden önce bu güçlerin çöküşünün ve her yönlü etkisizleşmesinin ürünüdür. Etkisizleşme, savruluş, çürüme ve kriz etkisini en yoğun biçimde bu güçler arasında göstermektedir. Bu tabloyu tersine çevirebilecek, hayatın her alanını kucaklayan devrimci bir çıkış tasarımı ve pratiği geliştirilemediği ölçüde bu süreç devam etmektedir/edecektir.

Proletarya ve ezilen yığınlar giderek derinleşen bu dramatik ve karanlık girdaba mahkum değildir. Kapitalist sistem, bugünkü geçici üstünlüğünü üretici güçlerin ve tüm insanlığın ilerlemesi için maddi ve moral olanaklar yaratmasına değil, daha ileri toplumsal seçenek olan sosyalizmin/komünizmin öznelerinin (sosyalist hareket), emekçileri bu seçeneğe taşımada başarılı olamamalarına borçludur.

Emperyalizm, kapitalist sistem açısından genel bunalım demektir ve bu bunalım 1970'lerden bu yana süregelen ağır ve yapısal krizle derinleşmiştir. Kapitalizmin krizinin imdadına sosyalist hareketin yaşadığı derin kriz ve bunun sonucu gelen çöküş yetişmiştir. Kapitalist sistem bir devrimler dalgası ile parçalanmaktan geçici olarak kurtulmuştur. Ancak bu durum onun kendi yapısal özelliklerinden kaynaklanan krizini aşmasını sağlayamamıştır/sağlayamaz. Tarihsel deneyim göstermiştir ki, her büyük kriz yarattığı tüm yıkımlara karşın, büyük çözümlerin olanaklarını da bağrında taşımıştır. Bugünkü insanlık krizi, diğer tüm krizlerden çok daha fazla ve güçlü biçimde büyük devrimci çözümlerin olanaklarını ve dinamiklerini bağrında taşımaktadır.

Reel sosyalizmin çöküşünden bu yana geçen on yılı aşan süreç, emperyalist-kapitalist sistemin maddi ve tarihsel sınırlarına gelip dayandığını, 1990'lardan itibaren başlayan yeni sürecin tüm elverişli koşullarına rağmen bu durumu aşma dinamiklerine sahip olmadığını, ömrünü uzatmak için üretici güçleri ve tüm insanlığı daha fazla yıkıma sürüklemek ve çürütmekten başka seçeneği bulunmadığını apaçık göstermiştir. Kapitalizmin yarattığı bu tablo netleştikçe ve bilinçlerde yarattığı puslu hava yavaş yavaş dağıldıkça, sosyalizmin sömürsüz dünya ütopyasının bilimsel temelleri, sosyalist hareketin yaşadığı krizin tüm yıkıcılığına karşın, giderek daha açık biçimde görülmektedir. Reel sosyalizmin çöküşü sadece onlarca yıllık sosyalist emeği yıkıntılar arasında bırakmamıştır. Bunun yanı sıra, sosyalizm adına yapılan kangrenleşmiş gerici uygulamalar, sosyalist bilinci körelten dogmalar ve her türden kast da yıkıntının altında kalmıştır. Dolayısıyla, sosyalizmin yeni yükselişi bu ayak bağlarından da kurtulmuş olarak gelişecektir.

Devrimci sosyalizmin yeniden ve daha ileri düzeyden bütünsel bir çıkışının maddi imkanları güçlü biçimde bulunmaktadır ve sistem bunun maddi imkanlarını her gün daha fazla biçimde durmadan üretmektedir. Devrimci sosyalizm, sahip olduğu tarihsel birikim ve düşünsel temellerle yeni ve güçlü bir devrimci çıkışı gerçekleştirecek özsel dinamiklere sahiptir.

Hareketimiz, bu süreci devrimci bir yenilenme süreci olarak görmektedir. Ve bu sürecin düşünsel temel hareket noktalarına sahiptir. Açarsak;

Yeni Bir Dönemin Kapısı Aralanmıştır

1990'lara değin, sosyalist sistem ile kapitalist sistem arasındaki çelişki ve çatışmanın ekseninde belirlenen dünya çapındaki ilişki, yapı ve dengeler, sosyalist sistemin çöküşü, sosyalist hareketin genel bir kriz içine girişi ve gerileyişi ile birlikte kapsamlı bir değişime uğramıştır. 1990'lı yıllar kapitalist sistem ve sosyalist harekette ve bunların birbirleriyle olan ilişkilerinde, 1945'ten beri kurulmuş olan toplumsal modellerin, ilişkilerin, çelişkilerin, yapı ve dengelerin bir bölümünün ortadan kalktığı, bir bölümünün ise hızla yapısal bir değişim içine girdiği ve böylece yeni ilişki, çelişki, yapı ve dengelerin oluştuğu yıllar olmuştur. Bu bağlamda hem kapitalizm, hem de karşıtı, yani sosyalist hareket bakımından yeni bir sürece girilmiştir.

Kapitalist sistem içi değişim süreci 1990 ile birlikte başlayan yeni bir olgu değildir. Kapitalist sistemin bugün vardığı noktayı kavrayabilmek için biraz daha gerilere, 1970 başlarından itibaren yaşadığı yapısal krize ve buna karşı geliştirdiği restorasyon programına değin gitmek gerekir.

1990'larda başlayan yeni sürecin temelleri 1980'lerde uygulamaya konan restorasyon programı ile atılmıştır

Kapitalist dünya ekonomisine 1945'lerden itibaren egemen olan kapitalist sömürü modeli, 1970'lere gelindiğinde derin bir krize girerek rolünü oynamaktan uzaklaşmıştır. Sömürge sisteminin ulusal kurtuluş mücadeleleri ile parçalanması, yeni devrimlerle sistemden kopuşun hızlanması, işçi hareketinin büyüyen gücünün sömürü için giderek daha elverişsiz koşullar yaratması, emperyalistler arasında giderek büyüyen rekabet ve tekelci kapitalizmin bağrında sürekli biçimde taşıdığı iktisadi kriz unsurları, 1970'lere gelindiğinde olağanüstü düzeyde birikerek sermayenin genişletilmiş üretimini önemli ölçüde daraltmış, kar oranlarında ciddi bir düşüşe yol açmıştır. Kapitalist sistemin o güne değin gelen egemenlik ilişkileri böylece büyük ölçüde yaralanmış, sosyalist hareket ve ulusal kurtuluş

mücadeleleri karşısında uygulanan politikaların da önemli ölçüde işlevsiz olduğu açığa çıkmıştır.

1945 sonrası başlayan emperyalizmin 3. Bunalım Dönemi'nin ilk 25 yılında, savaş sonrası büyüme olanaklarının da yardımıyla kendisini toparlayan ve gelişme sağlayan kapitalist sistem, bu süreçte aynı zamanda yukarıda ana hatlarıyla sıraladığımız kriz öğelerini de biriktirmiş ve bu öğeler 1970 başlarında kesişerek/birleşerek derin bir yapısal krize yolaçmıştır. Kapitalist sistemin efendileri, başından itibaren sistemin yapısal krizi aşma dinamiklerine sahip olmadığını, krizi geçici olarak da olsa aşmanın ancak hem sistem içinde, hem de sistem karşıtı güçlerle ilişkilerde büyük bir alt-üst oluşu (1945-70 arasında olduğu gibi sistemi rahatlatacak dinamiklere sahip olan bir alt-üst oluş) gerektirdiğini görmüşlerdir. Oysa, bu imkan ve dinamikler tarihin o kesitinde mevcut değildi. Bu nedenle krizi aşma değil, krizin yıkıcı etkilerinin güçlü biçimde ortaya çıkmasını önleme ve krizi yönetme hedefi öne çıkmıştır. Bu temelde, sistemin egemen gücü ABD önderliğinde 1980 başlarında sistematik ve bütünsel bir restorasyon programı devreye sokularak sistem içinde ve başta sosyalist güçler olmak üzere tüm sistem karşıtı dinamiklerle olan ilişkilerde büyük bir değişim süreci başlatılmıştır.

Emperyalist-kapitalist restorasyon programı, sermayenin genişletilmiş yeniden üretiminin önündeki bütün siyasal, ekonomik, devletsel, vd. engellerin çok yönlü bütünsel saldırılarla parçalanmasını, bütün toplumsal ve uluslararası ilişkilerin bu temelde yeniden kurulmasını hedeflemekteydi.

Ekonomik alanda bunun anlamı, Keynesçi sömürü modeli politikalarının terk edilerek finans sermayesinin, mal ve hizmet üretiminin, dolaşımının ve pazarların tümüyle serbestleştirilmesi, sömürü oranlarını hızla artıracak yeni bir sömürü modelinin geliştirilmesi demektir. Geçmişin liberal ekonomi politikalarından esinlenen bu politikalar yeni (neo)-liberalizm olarak tanımlanmıştır. Neo-liberal politikalar temelinde biçimlenen yeni sömürü modelinin başlıca unsurlarını şöyle sıralayabiliriz;

Mali sermayenin uluslararası alanda serbestçe dolaşımının sağlanması ve mali sermaye içinde para sermayenin öne çıkması, kar oranlarının yükseltilmesinde para sermayenin başlıca aktör haline gelmesi yeni sömürü modelinin en temel unsurlarından biridir. Malların ve hizmetlerin uluslararası alanda üretimi ve dolaşımının önündeki tüm engellerin ortadan kaldırılması da bu yeni politikaların bir başka önemli unsurudur. Tüm insan etkinliklerinin (entelektüel alan ve diğer

alanlar dahil) ve o güne değin belli ölçülerde meta üretiminin dışında kalan üretim alanlarının (kamusal hizmetlerin özelleştirilmesi, vb. yollardan) meta üretimine dahil edilmesi ve kapitalist sömürü alanları haline getirilmesi yeni modelin esaslı bir unsurudur. Kapitalist sanayinin yeni ve bu nedenle daha yüksek kar oranlarına sahip üretim sektörleri (mikro-elektronik, biyo-teknoloji, bilişim sektörleri) temelinde dünya ölçüsünde yeniden yapılandırılması, bunların kapitalist sanayinin hegemonik sektörleri haline getirilmesi bu sürecin başka bir temel unsurudur.

Ayrıca bir ürünün üretilmesi sürecinin yaklaşık olarak tüm aşamalarının tek bir büyük işletmede ve standart kitle üretimi ve düzenli istihdam temelinde (fordist iş örgütlenmesi ekseninde) üretilmesi modeli bu süreçte yerini yeni üretim modellerine bırakmaya başlamıştır. Yeni teknolojilerin ve yeni uluslararası işbölümünün de yardımıyla, üretim sürecinin işletme içinde ve işletmeler arasında taşeronlaştırma vb. yoluyla parçalanmasını, düzenli istihdam ve standart çalışma koşullarının ortadan kaldırılmasını, işçi sınıfının hem zihinsel, hem de fiziki olarak yoğun biçimde sömürülmesini esas alan ve kazanılmış hakları yok eden bir çalışma düzeni olan esnek üretim örgütlenmesi egemen hale getirilmiştir. Yeni üretim örgütlenmesi yeni sömürü modelinin esaslı unsurlarından biridir. Bu gelişmelere bağlı olarak, emperyalist ülkelerde ikinci sınıf sanayi sektörleri konumuna düşmüş sektörlerin yeni sömürgelere aktarılması, daha çok borçlandırılmış bu ekonomilerin, mal ve hizmetlerin serbestçe akışının sağlanması zemininde yeniden yapılandırılması sağlanmış ve bu zeminde yeni bir uluslararası işbölümü geliştirilmiştir. Yeni-sömürgelerde yaşanan bu süreç yeni sömürü modelinin temel unsurlarından biri olmuştur.

Bu sömürü modeli ile, kendine yeni ve yüksek karlarla değerlenme alanları arayan birikmiş devasa tekelci sermayeye ekonominin her alanında çok büyük alanlar açılmış, yapısal krizin yıkıcı etkileri hafifletilmeye, ekonomik açıdan yönetilebilir hale getirilmeye çalışılmıştır.

Emperyalist-kapitalist sistemin restorasyon programının siyasal boyutunu ise ABD emperyalizmi öncülüğünde geliştirilen yeni sömürü modelinin uygulanmasını ve sosyalist hareketin tasfiyesini hedefleyen saldırgan sağcı (yeni sağ olarak tanımlanan ve faşizmin eşiği olarak sayılabilecek akım) politikalar ve bunların uygulayıcıları oluşturmaktaydı. Reagan, Thatcher, Kohl üçlüsünün temsil ettiği yeni sağ akım neoliberal ekonomi politikalarının devreye girişine paralel olarak ABD, İngiltere ve Almanya'da iktidara getirildi. Fransa'daki 'solcu' iktidar kısa sürede yeni sağ politikalara uyumlu hale getirildi.

Yeni sağ, devlet mekanizmasının Keynesci politikalar ekseninde yapılanmış olan mekanizmalarını kısa sürede tasfiye ederek neo liberal politikalara uygun olarak yeniden yapılandırdı. Sosyal ve demokratik hakların önemli ölçüde budanması, kamusal hizmetlerin özelleştirilmesi ve metalaştırılması, sendikalar ve demokratik kitle örgütlerinin gücünü kırmaya dönük uygulamalar yeni sağ politikanın esaslı unsurlarını oluşturmaktaydı.

Hiç kuşkusuz, bu politikaların en çok öne çıkan unsuru yoğun bir anti-komünist saldırganlıktı. Bu dönem, emperyalist saldırganlığın yoğunluğu nedeniyle yeni bir “soğuk savaş” dönemi olarak da nitelendirilmiştir. Sömürge ve yeni-sömürge ülkelerde gelişen ulusal ve halk kurtuluş mücadelelerini tasfiye etmek için askeri faşist darbelerin yanı sıra, devletlerin açık faşizm ile gizli faşizm uygulamalarının iç içe geçtiği ve “düşük yoğunluklu çatışma” / “düşük yoğunluklu demokrasi” olarak da tanımlanan bir model ekseninde yapılandırılması süreci başlatıldı. Bu temelde, dizginsiz bir faşist terör ve demagojik bir demokrasi söylemi ile bilinçlerin çarpıtılması bir arada devreye sokuldu.

Reel sosyalist sisteme karşı yoğun ve açık bir askeri ve siyasal kampanya açıldı. Askeri alanda “yıldız savaşları” projesi ve çok yönlü bir kuşatma ile savaş tehditleri, askeri işgalin meşrulaştırılması vb yollardan askeri basıncın artırılması ve zaten zor durumda olan reel sosyalist ekonomilerin silahlanma yarışına çekilerek daha da zayıflatılması askeri alandaki saldırganlığın başlıca unsurları olarak öne çıktı. Reel sosyalist ülkelerin iç işlerine açıktan müdahale, bu ülkelerde gerici politik yapıların örgütlenmesi ve desteklenmesi, yoğun bir anti-komünist propagandanın yürütülmesi, komünist hareketlerin baskı altına alınması, “insan hakları” ve “demokrasi” demogojisi, sosyalist sistem karşıtı kampanyaların başlıca unsurları olarak devreye sokuldu.

Bu süreçte, hegemonya mücadelesi hızını kaybetmeden sürmesine karşın, ortak düşmanları olan sosyalist hareket karşısında birlik, emperyalist ülkeler arasındaki ilişkilerin belirleyici unsuru olmayı sürdürdü.

Emperyalist restorasyon programı, salt ekonomik ve siyasal/askeri alanla sınırlı olmayan kültürel, sosyal, ideolojik vd. alanları da kapsayan bütünlüklü bir yapı taşımaktaydı. Yeni ekonomik ve siyasal modelin, kültürel ve entelektüel alanda da yeni akımlar ve bunlara uygun günlük yaşam ilişkileri ile tamamlanması hedefleniyordu. Bu noktada, Postmodernizm, siyasal ve ekonomik alanda yaşamı parçalanan ve daraltılan geniş kesimlere bunu benimsetmenin, akılcı ve bilime bağlı düşünmeyi, toplumsallığı, insanlığın bütünsel kurtuluşunu hedeflemeyi, vb.

tüm büyük insani değerleri yok saymanın, insanı kendi içine çökertmenin, küçük düşünmenin, geleceksizleştirmenin düşünsel-kültürel teorisi olarak kapitalist sistem tarafından insanlığın üzerine püskürtüldü.

Kısaca, ekonomide neoliberalizm, siyasette yeni sağ, kültürel-entelektüel alanda Postmodernizmden oluşan üçlü, kapitalist sistemin 1945 sonrasında ortaya çıkan ve 1980'lere değin gelen iç yapılanmasında ve karşıtlarıyla ilişkilerinde kapsamlı bir değişim sürecini başlatan kapitalist restorasyon sürecinin başlıca dinamikleri olmuşlardır.

1990 çöküşü, emperyalist restorasyonla birleşerek yeni bir tarihsel sürecin kapısını aralayan ana dönemektir

Tam da bu noktada, 1990 başlarında reel sosyalizmin çöküşü ve sosyalist hareketin genel gerilemesi, emperyalist-kapitalist sistemin yaşadığı değişim ve yenilenme sürecinin önündeki bütün engelleri kaldırmış ve süreç bu duruma uygun olarak yeni boyutlar ve dinamikler kazanarak, hem sistem, hem de sosyalist hareket açısından yeni bir dönemin kapısını aralamıştır.

1990'daki çöküşle birlikte kapitalist sistem, 1917-90 yılları arasında kısmi bir kesintiye uğrayan dünya hegemonyasını yeniden kurmuştur. Çöküş bütün dünya dengelerinin bozulması (ve hatta siyasal coğrafyanın değişmesi) ve yeniden kurulmasının zorunlu hale gelmesi anlamını taşıyordu. Dünya hegemonyasının sağlanması ile girilen yeni süreç kapitalist sistemin iç ilişkilerinde ve dengelerinde önemli değişimleri de kaçınılmaz olarak beraberinde getirmiştir/getirmektedir. Dünya çapında, reel sosyalist sistem ve sosyalist harekete karşı yürütülen hegemonya mücadelesi, kapitalist sistem içi hegemonya mücadelesine dönüşmüştür. Hegemonya mücadelesi yürüten büyük aktörlerinin birbirinden farklı gelecek tasarımları ve hedefleri ve bunlara ulaşmak için bugünden başlattıkları uygulamalar, sistemin oldukça değişken olgular zemininde yeniden yapılanmasını beraberinde getirmektedir. Siyasal örgütlenmede, emperyalist güçler arası ittifak ilişkilerinde, iç ekonomik ilişkilerde, emperyalist ülkeler ile sömürge ve yeni-sömürgeler arasındaki ilişkilerin biçimlenişinde ve bu ülkelerin / nüfuz alanlarının paylaşılmasında, uluslararası kurumların rollerinin belirlenmesinde, askeri ilişkilerde, sistem karşıtı güçlere yaklaşımda, kısacası hayatın her alanında dünya kapitalist sistemi yeniden organize oluyor, kendini kuruyor. Aynı zamanda sistemin taşıdığı ve halen sürmekte olan kriz dinamikleri de apaçık görülebilir hale geliyor.

Burada, bir noktanın altını çizmek gerekiyor; restorasyon programının ekonomik

ve kültürel, entelektüel alandaki politikaları ve bir kısım unsurları bağlamında siyasal programları, 1990'larda ortaya çıkan siyasal tablo ve genel duruma bağlı olarak yeni boyutlar kazanarak, derinleşerek dönemi biçimlendiren esaslı unsurlar olmuşlardır. Bu bağlamda, 1990'larda başlayan sürecin unsurları, kapitalizm cephesinde 80'lerden itibaren mayalanmış, sürecin yapı taşları parça parça oluşmuştur, oluşmaktadır. Bütün bu olgulara bağlı olarak 1990'lı yılların başında kapısı aralanan yeni dönem, o yıllardan bu yana süren geçiş süreci boyunca biçimlenmeye, ana renklerini kazanmaya başlamıştır.

Yeni süreç, ortaya derinleşen iç çelişkileri ve çatışmalı bir hegemonyayı çıkarmıştır

Emperyalist sistemin egemen gücü ve lideri olan ABD emperyalizmi, çöküş sonrasında dünya çapında tek lider ülke konumuna gelmiş ve ortaya çıkan tabloya en güçlü ve derli toplu müdahaleyi geliştiren güç olmuştur. Reel sosyalizmin çöküşünün ardından her alanda ortaya çıkan boşluğu kendi konumunu sağlamlaştırmanın bir kaldıracına dönüştürmeye dönük olarak siyasal alanda "Yeni Dünya Düzeni", ekonomik alanda ise "Küreselleşme" söylemi ile kendi programlarını devreye sokmuştur.

"Yeni Dünya Düzeni" söylemi reel sosyalizmin çöküşüyle ortaya çıkan tablonun ABD emperyalizmi eliyle ve onun hegemonyasını her alanda kuracak ve kurumsallaştıracak biçimde inşasını ifade etmektedir. Bu politikalar, öncelikle, ABD emperyalizminin reel sosyalist ülkelerde kapitalist restorasyona öncülük ederek bu ülkeleri yağmalaması ve kendine bağlanmasını, sistem içindeki tüm aykırı güçlerin yoğun askeri baskı dahil olmak üzere her yoldan hizaya getirilmesini içermektedir. Bunun yanı sıra, yeni-sömürgelerin tümünün daha güçlü kontrolünü sağlayacak yeni ilişki ve ittifak biçimlerinin geliştirilmesini, reel sosyalizmin çöküşünün ardından ABD'nin koruyucu şemsiyesine ihtiyacı kalmayan ve kendi hegemonya alanlarını genişletmeyi hedefleyen/hedefleyecek olan rakip emperyalist güçlerin kontrol altında tutulmasını, 1990 öncesinden devralınan ve o süreçteki dengeleri gözeterek yapılanmış olan uluslar arası kurumların ABD çıkarlarına uygun olarak yeniden yapılandırılmasını ya da tasfiyesini vb. unsurları içermektedir.

"Küreselleşme" söylemi neoliberal politikaların 1990'lardaki ifadesidir. Kapitalist sistem, bu ekonomi politikaların önündeki engellerin önemli ölçüde tasfiye olmasından hareketle dünyanın her köşesinde bu politikaları derinleştirmeyi ve yeniden örgütlemeyi hedeflemiştir. IMF ve Dünya Bankası faaliyetlerini tüm

dünyaya yayarken, GATT yeniden yapılandırılarak DTÖ'ye dönüştürülmüş, MAİ ve MİGA gibi neoliberalizmi kurumsallaştıran yeni anlaşma ve örgütlenmeler yaratılmıştır. ABD emperyalizmi, 1980'lerde geliştirilen yeni sömürü modelinin "küreselleşme" söylemi ekseninde, yeni sürece uyarlanmasına öncülük etmiş ve ekonomik dengelerin kendi lehine kurulmasını sağlamaya çalışarak, sömürden aslan payını almayı sürdürmeyi garantilemeye çalışmıştır.

Yeni sürecin politik söyleminin ve ideolojik arka planının örülmesi işine de, ABD emperyalizmi öncülük etmiştir. "Kapitalizmin ebediliği, yenilmezliği", "tarihin sonu", "ebedi barış", "demokrasi ve refah döneminin başlaması", "sivil toplum"un güçlendirilmesi, "yeni ekonomi" ve "küreselleşme" temelinde tüm ekonomilerin güçlenmesi ve refahın tüm dünyaya yayılması söylemleriyle derin bir bilinç bulanıklığı ve yanılsama ortamı yaratmıştır. Reel sosyalizmin çöküşü ve sosyalizmin prestijinin ciddi ölçüde zayıflaması bu demagojilerin adeta sınırsız biçimde yayılmasını mümkün kılmıştır.

ABD emperyalizmi bu politikalar zemininde dünyanın her alanında devasa operasyonlar yürütmektedir. Reel sosyalist ülkelerin ve yeni-sömürgelerin mali spekülasyon, kara para akışı ve özelleştirmeler yoluyla yağmalanması ve enkaza dönüştürülmesi (1995 Rusya krizi, 1998 Asya krizi, Arjantin krizi, Türkiye krizi vb.), sistem içi dengeleri zorlayan ülkelerin siyasal ve ekonomik abluka yoluyla tam teslimiyete zorlanması, ileri gidenlerin Irak, Somali, Yugoslavya, Sudan ve son olarak Afganistan örneğinde olduğu gibi askeri açıdan ezilmesi ve halklarının yıkıma uğratılması işin bir bölümüdür. Yeni sömürgelerin yönetilmesinde doğrudan askeri müdahaleleri daha yoğun olarak kullanmak ve sık sık klasik sömürgeciliğin manda yönetimi tarzına başvurmak (Afganistan'da, Somali'de, Kosova'da, Doğu Timor'da vb), eski reel-sosyalist ülkelerin bir bölümünün bağımlılaştırılması, diğer emperyalist ülkelerle daha güçlü bağımlılık ilişkileri olan yeni-sömürgelerin iç savaşlar, darbeler, bölgesel savaşlar yoluyla kendisine bağlanması da artık yaygın bir uygulamadır (Afrika'da son on yılda meydana gelen yönetim değişiklikleri, darbe, iç savaş ve bölgesel savaşlar hemen hemen tümüyle ABD ile Fransa arasındaki paylaşım mücadeleleri ile ilgilidir). Genel hegemonyasını korumak ve genişletmek için, nispeten gelişmiş ve buldukları bölgelerde stratejik bir konumda olan yeni-sömürgeleri bölge lideri ve jandarması olacak haline getirmek ve 'ksen ülkeler' adı altında buna uygun stratejik ilişkiler ve kurumlaşmalar yaratmak dönemin başka bir politikasıdır. Ayrıca, stratejik hammadde kaynaklarının bulunduğu alanların ve geçiş yollarının kontrolü için bu

alanların istikrarsızlaştırılması ve her türlü araç kullanılarak denetim altına alınmaya çalışılması (Gürcistan, Azerbaycan, Ermenistan, Çeçenistan, Abhazya, ve Orta Asya cumhuriyetlerindeki iç kargaşalar ve savaşlar, Afrika'daki savaşlar hep bu politikanın ürünüdür), rakip emperyalist blokların gelişmesini göğüslemek için Kuzey Amerika'da Meksika ve Kanada ile NAFTA temelinde ekonomik entegrasyonun geliştirilmesi önemlidir. Siyasal alanda kendisi gibi Anglo-Sakson kökenli olan güçlü tarihsel ve kültürel bağlara sahip olduğu İngiltere, Avustralya, Yeni Zelanda ve Kanada ile stratejik ilişkilerin geliştirilmesi ve adı konulmamış yeni bir bloğun mayalandırılması ve rakip ülke ve blokların kendi hegemonyasını zedelemeyecek sınırlar içinde tutulma çabası, 11 Eylül eylemleri sonrasında tüm uluslar arası ilişki ve dengelerin geliştirilmesinde askeri unsurun ve dizginsiz bir terörün öne çıkarılması ve tüm yerel / uluslararası aktörlerin buna boyun eğmesinin açıkça istenmesi, vb. gelişmeler, 1990 sonrasında ABD'nin yaratmaya çalıştığı dünya panoromasının ilk elde sıralanabilecek başlıca unsurlarını oluşturmaktadır.

Öte yandan, 1945-90 sürecinde sosyalist hareketin sistemin varlığını tehdit eden etkinliği nedeniyle birleşik hareket eden ve uzlaşmaz çelişkilerini açık mücadeleler yoluyla dışa vurmayan ve ABD'nin güvenlik şemsiyesinin etrafında birleşen emperyalist aktörler, bu tehdidin ortadan kalkması ile birlikte çeşitli ittifak ilişkileri zemininde ABD ile yollarını ayırmaya ve hegemonya mücadelesini yavaş yavaş geliştirmeye başlamışlardır.

Almanya ve Fransa ekseninde tüm Avrupa'yı kapsamayı hedefleyen Avrupa Birliği (AB) bloğu, kapitalistleşen Çin ve Rusya ekseninde mayalanan ½anghay beşlisi bloğu, henüz rolünü belirginleştirmemiş olmakla birlikte Asya-Pasifik bölgesinde hegemonyasını geliştiren büyük bir güç olarak Japonya, ABD emperyalizminin karşısında dünya hegemonyasına oynayan, en azından ABD'nin temel belirleyici güç olmaktan çıkmasını, gücün ve dolayısıyla sömürü pastasının kendi paylarının artması temelinde yeniden paylaşılmasını isteyen başlıca aktörler konumundalar. Bu güçler, şu anda dünya kapitalist sisteminin egemen gücü olabilecek siyasal, ekonomik, askeri ve kültürel kapasiteye sahip olmamakla birlikte, siyasal, askeri ve diğer alanlarda giderek daha fazla aktifleşiyorlar. AB ordusunun kurulması, Almanya'nın ve Japonya'nın ülkeleri dışına asker göndermeleri, AB'nin Doğu Avrupa'yı nüfuz alanı olarak görmesi, Fransa'nın özel çabasıyla AB'nin Akdeniz'de etkinliğini geliştirmeye dönük kapsamlı programlar geliştirmesi, Ortadoğu'da daha aktif roller üstlenme çabası ve bu alanda söz sahibi olmak istemesi, yine AB'nin Güney Asya'da, Latin Amerika'da kapsamlı işbirliği projeleri geliştirmesi,

bunun için bölgesel zirveler, konferanslar örgütlenmesi, Çin'in Asya'da büyüyen gücü, yaygınlaşan bölgesel etkinliği, Japonya'nın Asya-Pasifik bölgesinde askeri, siyasal ve ekonomik aktifleşmesi vb gelişmeler; bu ülkelerin dünya ve/veya bölgesel çapta hegemonya mücadelesine hazırlanmalarının, deyim yerindeyse ısınma turlarına başladıklarının göstergeleridir. Ancak kısa vadede, mevcut güç ilişkilerinde sıçramalı bir değişim olanaklı görünmüyor. Bu ülke ve blokların, hegemonya mücadelesinin bu aşamasında güç biriktirmeyi hedefledikleri görülüyor.

Kısacası, emperyalist-kapitalist sistemde ABD emperyalizmi, bugünkü tek başına hegemon ülke olma konumu kalıcı değildir. Orta/uzun vadede egemenliğini sistemin diğer büyük aktörleri ile paylaşmak zorunda kalacaktır. Önümüzdeki süreçte emperyalistler arasındaki çelişkiler bu paylaşım sürecinin çatışmaları ile biçimlenecektir.

Yeni sömürgeciliğin derinleştirilmesi ve yeni sömürge ülkelerin katmanlaştırılması dönemin karakteristik çizgisidir

Yeni-sömürgeler bu süreçte, küçük bir pazara ve stratejik önemi olmayan bir coğrafyaya sahip ülkeler, hammadde kaynakları açısından önem taşıyan ve orta büyüklükte bir pazara ve sınırlı da olsa bir sanayiye sahip ülkeler ve büyük pazarlara, orta gelişkinlikte bir sanayiye sahip olan ve bölgelerinde stratejik önemi bulunan ülkeler olarak katmanlaşmış, bütün hücrelerine değin teslim alınmış ve yağmalanmışlardır. Emperyalizmin içselleşmesi olgusu günümüzde en olgun görünümüne kavuşmuştur. Sömürge tipi faşizm, "düşük yoğunluklu çatışma ve demokrasi" çizgisi temelinde geliştirilen yeni yöntemlerle bu ülkelerin devlet yapılanmalarına daha derinlikli biçimde egemen kılınmıştır. Bu ülkelerde ekonomik ve siyasal yapıların yaşadığı alt-üst oluş genel bir toplumsal parçalanma durumu yaratmış, sürekli kriz hali sık sık tepe noktalarına ulaşmaya başlamıştır. Öte yandan, çok uluslu yeni-sömürgelerde kapitalizmin gelişmesine paralel olarak devrimci, demokratik yollardan gerçekleşmeyen uluslaşma süreçleri dağılmaya, ulusal başkaldırıları hızla yaygınlaşmaya (Pakistan, Hindistan, Sri Lanka, Türkiye, İran, Arap ülkeleri, Afrika ülkeleri vb alanlarda görülenler) başlamıştır.

Ezilen sınıflar, maddi ve manevi olarak yıkıma, çürümeye uğratılmışlardır

Kültürel, sosyal ve her türden insan ilişkilerinde ise on yılı aşkın sürecin bilançosu tek kelime ile yıkımdır. 1990 başlarında emperyalizmin temel söylemi olan "insan hakları, demokrasi, yeni dünya düzeni ve yeni insan ilişkileri" aldatmacası, kısa sürede tuz-buz olmuş, vahşi kapitalizm uygulamaları ile insana dair ne varsa un-

ufak edilmeye başlanmıştır. Emperyalist-kapitalist sistemin belirleyiciliğinde gelişen 1990'ların gerici değişim ve yeniden biçimlenme süreci insanlığın bütün varoluş biçimlerinde ifadesini derin bir krizle bulmuştur. Sistemin yarattığı insan tipi ve ilişkileri, biçim ve öze ilişkin nüanslardaki kimi farklılıklara karşın, esas olarak insanlığın bugüne değin yarattığı ileri insani değerlerden kopmuş, etik yoksunu, kimliksizleşmiş, kişiliği parçalanmış, geleceksizleştirilmiş, bilim ve aklı dışlayan savruluşların girdabındaki çürüyen, yozlaşmış insan ve ilişkileridir.

İnsani yıkım sadece bir kültürel, ideolojik olgu olarak ortaya çıkmamış, emperyalist politikaların yarattığı büyük yoksulluk ve bunun yarattığı fiziki yıkımla birleşerek emekçilerin dünyasını her yönden vurmuş ve enkaza dönüştürmüştür. İşçi sınıfı ve tüm emekçi kesimler yeni sömürü modelinin vahşi uygulamaları ile derin bir yoksulluğa itilmişlerdir. Yoksulluk, sosyal hakların ve örgütlenme zeminlerinin yok edilmesi ve çalışma koşullarının esnek üretim modeliyle olağanüstü ölçülerde kötüleştirilmesi ile emekçiler tüm kazanılmış haklarını kaybetme noktasına doğru sürüklenmektedirler. Tüm kapitalist sistemde emekçilerin ulusal gelirden aldıkları paylar büyük bir hızla düşmekte, tarihin en eşitsiz gelir dağılımları gerçekleşmektedir. Büyük orandaki kalıcı işsizlik oranları ile yüz milyonlarca emekçi ölümün kıyısındaki sefil bir yaşama mahkum edilmektedir.

1990'ların başından bu yana gelen sürecin genel görünümü en kaba hatlarıyla yukarıdaki tablo ile özetlenebilir. Bu tablo, yeni ve oldukça çatışmalı bir dünya manzarasının gelişmeye başladığını, genel olarak gerici öğelerin damgasını taşıyan bu tablonun, aynı zamanda güçlü devrimci nesnel dinamikleri, olanakları bağrında taşıdığını gösteriyor.

Değişen Dünyada Yaşadığımız Coğrafya

Yaşadığımız coğrafya (Anadolu ve Mezopotamya) kapısı aralanan yeni sürecin, sömürge ve yeni-sömürgelerde yarattığı tablonun en karanlık ve yoğun yaşandığı alanlardan biridir.

1980 başlarında emperyalist-kapitalist sistemin restorasyonuna paralel olarak, Türkiye Oligarşisi tarafından devreye sokulan 24 Ocak kararları ve 12 eylül cuntası ile yeni-sömürge Türkiye kapitalist sistemi kapsamlı bir dönüşüm ve restorasyon sürecine girmiştir.

Ekonomik alanda neoliberal politikaların uzantısı olarak, emperyalist mali sermayenin tüm hareketleri serbestleştirilmesi, özelleştirmeler, IMF eliyle dayatılan yapısal uyum programları, emperyalistlere olan borçların ödenmesini sağlamak amacıyla üretimin-sanayiinin ihracata dönük olarak organize edilmesi, esnek üretim örgütlenmesi vb yoluyla tam bir yağma, yolsuzluk ve talan ekonomisi yaratılmıştır.

Bu gelişmeler, sınıflar kombinezonunda da önemli değişimler yaratmıştır. Oligarşi içi dengelerde tekelci kapitalistler (özellikle hem banka ve hem de sanayi sermayesine birlikte sahip olanlar) kesin bir üstünlük sağlamıştır. Kapitalizmin gelişim seyri, 1960 ve 1970'lerdeki işçileşme dalgasının ardından, 1980'lerde de, tarımdaki büyük yıkıma paralel olarak, çok daha ağır sancılarla yüklü yeni bir kentleşme ve işçileşme dalgası yaratmıştır. Hem bu dalga, hem de kamu emekçilerinin işçileşmesi sürecine bağlı olarak, işçi sınıfı sayıca daha da büyümüştür. Artık nüfusun büyük bir çoğunluğunun yaşadığı kentler, işçilerin, işsizlerin, kent yoksullarının biriktiği, devasa büyüklükteki yoksul emekçi semtleriyle, sefaletin ve sefahatin en keskin biçimde görünüşleriyle büyük çatışmaların dinamiklerini biriktiren başlıca odaklardan biridir.

IMF'nin dayattığı tarım politikaları sonucu, devletin tarım desteklerini kaldırmasına ve tarımsal üretimin emperyalist tekellerin istemlerine göre düzenlenmesine paralel olarak yoksul, küçük ve orta köylülük ağır bir yıkıma uğramıştır, tasfiye edilmektedir. Önümüzdeki, beş yıllık kesitte, 4 milyon, 15-20 yıllık kesitte ise yaklaşık 16 milyon emekçi köylünün topraklarını kaybederek kentlere göç ederek, kent yoksulları saflarına katılacağı hesap edilmektedir. Küçük ve orta burjuvazi de bu süreçte, kimi öğelerin tasfiyesi ve kimi yeni öğelerin çıkışı ile iç başkalaşma yaşamıştır. Geleneksel küçük ve orta burjuva katmanları oluşturan küçük ve orta büyüklükteki tüccarlar, hizmet kesimleri, kimi özellikleri itibariyle bu kesimler içinde değerlendirilen bir kısım devlet memurları vb. kesimler, emperyalist tekellerin bunların iş alanlarına girişleriyle, ücretlerin düşürülmesiyle vb. yollardan hızla tasfiye edilmekte ya da bu özelliklerini yitirmektedir. Bu kesimler hem nesnel konumları itibariyle, hem de emperyalizme karşı konumlanış anlamında işçi sınıfına yaklaşmaktadırlar. Buna karşın, KOBİ'lerde, sanayi bölgelerinde tümüyle emperyalist-kapitalizmin taşeronlaştırma politikalarının ürünü olan, daha çok yarı-mamul ürünler üreten işletme sahiplerinden ve tekellerde, bunların acentelerinde, temsilciliklerinde yönetici konumlarda bulunan çıkarları emperyalizmle tümüyle birleşmiş yeni bir küçük ve

orta burjuva tabaka gelişmektedir.

Sosyal ve kültürel yaşam ise, azgın bir faşist terör, korku ve bunları tamamlayan her türden insani değerden yoksun, kamusalılığı tümüyle ret eden bir bireycilik ve postmodern anlayışın egemen kılınmasıyla olağanüstü ölçülerde tahrip edilmiştir.

Siyasal alanda, açık faşist terörün yoğun kullanımı ile aldatıcı bir demokrasi oyununun iç içe geçtiği, askeri gücün MGK vb. kurumlar aracılığıyla tüm temel karar ve uygulamalarda belirleyici hale geldiği, politik partilerin bu kararları meşrulaştırma aracına dönüştükleri, devrimci hareketin ve her türden toplumsal muhalefetin kesin biçimde ezilmesini esas alan sömürge tipi faşizmin yeni bir açılımı olan siyasal düzenek yaratılmıştır.

Emperyalizm ve Oligarşi bu ilişkiler düzeneğini "kriz yönetme" adını verdiği ve toplumsal yaşamın her alanında sınırsız ve kesin egemenliği esas alan, dizginsiz bir saldırganlığa ve faşist teröre dayanan ve taktik esnekliğe sahip bir yönetme tarzı ile yönlendirmekte ve denetlemektedir.

1990'lar sonrası bu tablonun olgunlaştığı dönem olmuştur.

Reel sosyalist sistemin çöküşünün ardından yeni açılım ve gelişme olanakları arayan Oligarşi, kimi maceraların ve aldatıcı projelerin ardından, ABD emperyalizminin kendisine biçtiği rollerin peşinde emir eri olarak yürümektedir. Sahip olduğu jeo-stratejik konum, büyük pazarı ve orta gelişkinlikteki ekonomik altyapısı ile Türkiye, ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki stratejik bölgesel müttefiki (eksen ülke) olarak konumlandırılmış ve Ortadoğu'dan başlayıp Balkanlara, Kafkaslara ve Orta Asya'ya değin uzanan coğrafyada emperyalizmin aktif koruyucularından biri haline getirilmiştir.

Ancak tüm bu düzenleme ve uygulamalar, yine bu düzenleme ve uygulamaların yarattığı kaçınılmaz yıkım duvarına çarpıyor. İç dinamikleri zayıf, çarpık ve bağımlı yeni-sömürge biçimleniş, krizlerin aşılmasını değil, daha büyük krizlerin ortaya çıkışına neden olacak tarzda esnetilmesini, hafifletilmesini esas almaktadır.

Bu nedenle, olağanüstü ölçüde derinleşen yoksulluk ve sefalet, üst üste binen ekonomik kriz ve yıkımlar, insani çürüme, siyasal alandaki sürekli istikrarsızlık kronikleşmiş, toplumsal olgu ve süreçler haline gelmişlerdir. Toplumsal ilişkiler sürekli olarak krizle karakterize olmaktadır. Sistem sık aralıklarla nükseden kronikleşmiş krizler (milli krizin sık aralıklarla derinleşip olgunlaşması) içinde ayakta kalmaya çalışıyor. Krizleri sistemin ayakta kalmasını sağlayacak ölçüde

yönetmeyi beceriyor; faşist terörle iç içe geçmiş biçimde tüm ideolojik, politik, sosyal, kültürel yönlendirme ve denetleme araçlarını kullanarak, sömürü programlarını uyguluyor, toplumsal ilişkileri çürütmeyi başarıyor ve ayakta kalıyor. Fakat bu noktada attığı her adım, yeni ve daha derin krizlerin zeminini de yaratıyor. Krizi yönetmede kullanılan her araç, paradoksal biçimde yeni ve daha büyük krizlerin mayalandığı bataklıklar haline geliyor. Gelişen her kriz aynı zamanda büyük devrimci nesnel olanakların ortaya çıkışı anlamına geliyor.

Derin toplumsal krizlerle sarsılan Anadolu ve Mezopotamya toprakları, yıkıcı-yaratıcı nesnel devrimci dinamikleri sürekli biçimde biriktiriyorlar, büyük devrimlerin toprakları önümüzde duruyorlar.

Yeni Süreç Yeni ve Büyük Devrimci İmkanlarla Gelişiyor

Günümüzde ortada oldukça karanlık bir dünya tablosu bulunmasına karşın, yeni dönem, içinde devrimci gelişmenin bir önceki döneminden daha güçlü ve büyük kanallarını / olanaklarını taşıyor. Hem emperyalist-kapitalist sistemin dinamiklerini seksen yıl öncesine göre daha çok tüketmiş olması anlamında, hem de sosyalizm ve devrimin ne denli büyük bir zorunluluk olduğunun giderek daha çok açığa çıkması anlamında ve ayrıca onu daha ileri düzeylerde üretmenin deney ve birikimine daha önceki dönemlerle kıyaslanamayacak kadar fazla sahip olmamız anlamında, emperyalist sistemin yeni devrim dalgalarıyla parçalanmasına her zamankinden daha yakınız.

1990 sonrası süreç bu gerçekliğin oldukça güçlü verileri ile doludur.

Kriz yapısaldır ve çözümünü ancak devrimlerde bulacaktır

Reel sosyalizmin çöküşü ile birlikte emperyalist sisteme entegre edilen bu ülkelerin büyük pazarları ve yeni sömürü modeli kapitalist sistemin yapısal krizine çare olamamıştır. Yeni sömürü modelinin asli unsurlarından biri olan mali sermayenin sınırsız ve serbest dolaşımı, esas olarak para-sermayenin borçlandırma ve diğer yollardan büyük vurgunlar gerçekleştirmesini sağlamıştır. Fakat sermayenin kendisini üretici alanlarda kalıcı ve sağlam biçimlerde büyütmesi mümkün olmamış, dünya kapitalist ekonomisi gerileme ve durgunluk burgacından kurtulamamış, mali sermayenin vurgun operasyonları sık sık konjonktürel krizlerle ağır yaralar alır hale gelmiştir. Krizler arasındaki zaman aralıkları daralmakta, her kriz yeni ve büyük vurgunların kaynağı olmakta,

böylece yeni ve daha büyük krizler tetiklenmektedir. Yapısal genel kriz ve bunun uzantısı olarak gelişen konjonktürel krizler, yarattıkları ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel tahribatlarla sistemin üzerine oturduğu toplumsal zeminleri tahrip etmekte, çelişkileri derinleştirmekte ve büyütmektedir.

Yeni sömürgeciliğin derinleştirilmesi yeni devrimci dinamiklere zemin hazırlamıştır

Öte yandan, 'eksen ülke', 'bölgesel stratejik müttefikler' vb. gibi politikalar zemininde geliştirilen bölgesel hegemonya sistemleri ve bu sistem içersinden yer alan az çok benzeşik ülkeler de kapitalist sistemin çelişkilerini en yoğun biçimde yaşayan, sık sık krizlerle sarsılan ülkeler olmuşlardır. Bölgesel hegemonya sistemleri, bir yandan emperyalistlerin birbirinden farklı özelliklerle ayrılan yeni-sömürge bölgelerini denetleme olanaklarını artırıp, her bir bölgedeki yeni-sömürgelerin kaderlerini birbirlerini daha sıkı biçimde bağlarken, bir yandan da birleşik, bölgesel çapta devrimlerin gelişmesinin de olanaklarını da güçlü biçimde yaratmaktadır.

Diğer yandan, sömürge ve yeni-sömürge ülkelerin kendi aralarında katmanlaşması ve her katmandaki ülkelerin aralarında sıkı bir ekonomik bağlantının oluşması da, bu ülkelerin dünya kapitalist ekonomisindeki gelişmelerden kendiliğinden benzer biçimlerde etkilenmelerini, kaderlerinin birbirlerine daha çok bağlanmasını beraberinde getirmiştir. Bu ülkelerin birinde gerçekleşen büyük bir kriz diğerlerinde de birikmiş kriz öğelerini tetiklemekte ve bir ülkenin krizi bir anda içinde bulunduğu katmandaki bütün ülkeleri vurmakta (Rusya ve Asya kaplanları krizleri aynı katmandaki hemen hemen tüm ülkeleri vurdu) ve yıkıma sürüklemektedir. Bu durum, dünya kapitalist sisteminin üzerinde bulunduğu dengelerin ne denli zayıf olduğunu gösterdiği gibi, herhangi bir yeni-sömürge gelişen krizin ve devrimci patlamaların aynı katmanda bulunan diğer ülkelerde de kriz ve devrimci patlama olanaklarını yarattığını, yani devrimci gelişmeyi hızlandıracak yeni ve önemli bir dinamiğin ortaya çıktığını gösteriyor.

Ulusal kurtuluşçuluğun yeni dalgası artık kaçınılmaz biçimde devrimci sosyalist öze dayanacaktır.

Çok uluslu sömürge toprakların bir bölümünde, 1945 sonrası gerçekleşen devrimci olmayan uluslaşma ve devletleşme süreçleri, ortaya çıkan devletlerin yeni-sömürgeleşmesi ve bu devletlere egemen olan ulusların diğerlerini ulusal baskı altına alması ile kaçınılmaz biçimde başarısızlığa uğramaktadır. Bu ülkelerdeki yağma ekonomileri ve patlayan krizlerle birlikte gelişen toplumsal

parçalanma, ağırlaşan ulusal baskıların ve krizlerin yükünü daha yoğun biçimde hissetmeye başlayan ezilen uluslar ve ulusal azınlıkların (Hindistan'da, Pakistan'da, Afrika'da, Latin Amerika'da gelişen ulusal hareketler) taleplerini yükseltmelerini ve ulusal ayaklanmaları beraberinde getirmiştir. Devrimci bir yükselişin olmadığı bugünkü koşullarda, çoğunlukla çözümü emperyalizmden bekleyen gerici milliyetçi önderlikler altında gelişen bu ulusal çelişkilerin ve bu çelişkiler temelindeki haklı taleplerin emperyalist sistem tarafından çözülmesi olanaklı değildir.

Bu ulusal hareketler, mevcut önderliklerinin nitelikleri nedeniyle genellikle yanlış biçimde, mikro milliyetçilik olarak tanımlanan gerici milliyetçi kışkırtmalarla, bölgesel ve dinsel hareketlerle aynı kefeye konulup değerlendirilmektedir. Bu çelişkilerin çözüm platformu devrimci sosyalist ulusal kurtuluşçuluktur. Bu bağlamda, 1900-1990 yılları arasında büyük emperyalist sömürge imparatorluklarına karşı gelişen ulusal kurtuluş mücadelelerinden birçok farklılıklar taşıyan bu ulusal çelişki ve talepler, elbette emperyalizmi ve yeni-sömürge sistemini pek çok noktadan parçalanmaya sürükleyecek önemli dinamiklerden biridir; ama artık günümüzün emperyalist hegemonya koşullarında, her ciddi "bağımsızlık" talebinin sosyalist bir öz taşımaksızın var olamayacağı da açıktır. Bu öze sahip olmayan ya da bu özden zamanla uzaklaşan ulusal hareketlerin gitgide ya başarısızlığa ya da teslimiyete yönelmesi son derece öğreticidir.

Çöken reel sosyalist ülkelerin önemli bir bölümü dünya kapitalist sistemine yeni-sömürgeler olarak eklenmişlerdir. Bu ülkelerin halkları sürecin başında yaşadıkları dramatik yanılsamanın ardından, ülkelerinde gelişen vahşi kapitalizmin yarattığı büyük yoksullaşma ve toplumsal yıkım karşısında büyük bir travma yaşıyorlar. Reel sosyalizmin yozlaşmış, çürümüş koşullarında bile sahip oldukları haklar ve olanaklar ve bu olanakların giderek yok edilmesi, bu halkların kapitalist sistemle olan bağlarının güçlenmesini engelliyor, çelişkilerini derinleştiriyor. Devrimci sosyalist seçenek için koşullar bu ülkelerde daha da güçleniyor ve olgunlaşıyor.

Emperyalist yıkımın korkunç boyutu, tüm ara seçenekleri ortadan kaldırmış, devrim ve sosyalizmi tek alternatif olarak ortaya çıkarmıştır.

Kar güdüsüyle gözü dönmüş biçimde doğal kaynaklara yönelen, doğayı sadece hammadde kaynağı yani meta olarak gören kapitalist sistemin efendilerini doğayı hızla tahrip ederek, insanlığın varoluş zeminlerini yok etmesi, bu durumun somut

ve yakıcı bir olgu haline gelmesi, ekolojik sorunları sistem karşıtı güçlü bir direniş ve mücadele dinamiği haline getiriyor. Bu sorunlar sisteme karşı, tüm ülkelerde güçlü bir mücadele alanı olarak devrimci gelişmeyi ivmelendirici güçlü bir nesnel potansiyel taşıyor.

Bütün bu olgulara bağlı olarak, başta sömürge ve yeni-sömürge halkları olmak üzere, tüm emekçiler, sistemin yıkım ve tahribatını yaşamın her alanında en yoğun biçimde yaşıyorlar. Yoksullaşma, son yirmi yılda, hatta son on yılda birkaç misli artmıştır. Ücretlerin alım gücünün sürekli düşüşü, işsizlik, sosyal güvencelerden yoksunluk, yoksulluktan kaynaklanan hastalıkların yeniden büyük bir hızla yaygınlaşması, ahlaki yozlaşmanın ve kapitalist barbar bireyciliğin yarattığı atomizasyon ve yalnızlaşmanın büyümesi, kültürel ve sosyal daralma, yaşamına egemen olamama ve yönsüzlük, sevgisizlik ortamı, ulusal ve ırkçı baskıların artması ve buna karşı mücadelelerin teslimiyete ve çözümsüzlüğe sürüklenmesi, cinsel baskı, yaşamın her alanına egemen olan baskı, tahakküm ve mülkiyet ilişkileri ezilenleri boğuyor, derin bir mutsuzluğa sürüklüyor. Bütün insani değerlerden kopuşun yarattığı bu derin ekonomik, sosyal, kültürel, moral yıkım ve parçalanmaya karşı büyük bir öfke birikiyor, arayış geliyor. Bu insanlık tablosu sömürge ve yeni-sömürgelerde olanca yıkıcılığı ile yaşanmakla birlikte, emperyalist-kapitalist ülkelerdeki emekçilerin yaşam koşulları da birçok yönüyle aynı öğelerle giderek daha fazla sakatlanmaktadır.

Kısacası, emperyalist-kapitalizmin dünya sistemi ileriye doğru atılım yapma imkanları bulunmadığı için esas olarak işçi sınıfının ve geniş ezilen halk kesimlerinin yaşamının derin bir yıkımı ve çürütülmesi üzerinden, yani bataklık üzerinden inşa edilmiştir. Sistem ayakta kalabilmek için çaresizlik içinde kendi toplumsal temellerini çürüterek ve çelişkileri büyüterek yürümektedir. Bu süreç, sistemin sömürü ve denetleme olanaklarını büyüttüğü gibi, sistem karşıtı derin ve büyük bir öfkeyi, potansiyeli de geliştirmektedir. Sürecin bu iki karşıt dinamiği arasındaki gerilim olağanüstü boyutlardadır. Geniş emekçi kitlelerinin sistem içinde kendi geleceklerini kurma ve geliştirme umutları büyük bir hızla zayıflamakta ve tükenmektedir. Tam da bu nedenle, sistemin devrimci bir çıkış karşısındaki direnç noktaları her zaman olduğundan çok daha zayıf durumdadır.

Devrimci bir çıkışın ne pahasına olursa olsun engellenmesi ve devrimci güçlerin mevcut tıkanma, çözülme ve tasfiye durumunun devam etmesi sistemin hızla çöküşünün engellenmesinin tek yolu durumundadır. Dönemin devrimci dinamikleri üzerinden bütünlüklü bir devrimci çıkış sistemin hızla çöküş sürecine

girmesi ile eş anlamlıdır. Bu nedenle, emperyalist-kapitalist sistem hem en güçlü, hem de en güçsüz olduğu bir dönemi yaşıyor. Güçlüdür, çünkü çürüttüğü toplumsal ilişkileri denetleyip, yönlendirebiliyor ve bunun karşısında devrimci sosyalist hareket hala güçlü bir devrimci çıkış yaratamamıştır. Güçsüzdür, çünkü sistemin derin bir yıkıma uğrattığı proletarya ve ezilen yığınlarda biriken ve kendine yol arayan muazzam bir öfke ve arayış vardır ve bu öfke ve arayış, devrimci bir çıkışla buluştuğunda ortaya çıkacak devrimci deprem sistemin bataklık üzerinde inşa ettiği 'güçlü' egemenlik aygıtını hızla paramparça edecek dinamiklere sahiptir.

Devrim ve Sosyalizmden Başka Kurtuluş Yolu Yoktur

İnsanlık kurtuluş için güçlü bir arayışa yeniden yönelmektedir. Hiç kuşkusuz, bu arayışlar egemen sistemin yarattığı bilinç bulanıklığı ve parçalanmış bilinç yapısı nedeniyle ağırlıklı olarak ya geleneksel yollara (dinsel, etnik, fantastik yapı ve anlayışlara), ya da küçük ve sistem içi çözümlere yönelmektedir. Ancak sosyalist ütopya da giderek emekçilerin saflarında güçlenmekte, yeniden ezilenlerin bilincinde, arayışlarında temel çıkış noktalarından biri haline gelmektedir.

On yılı biraz aşan kısa süreç göstermiştir ki, bilimsel sosyalizm insanlığa evrensel kurtuluş yolu gösteren ve bilimsel temellere dayanan tek kurtuluş yoludur. Bilimsel sosyalizm dışındaki, evrensel ya da yerel kurtuluş yolu olma iddiasındaki hiçbir düşüncenin, dinin vb. dünya nimetlerini akılcı ve bilimsel temelde insanlığın hizmetine sunmaya dönük, dayanışma ve kardeşlik temelinde, eşitsizlikleri ve her türden sömürüyü ortadan kaldıracak açılımlara ve pratiğe sahip olmadığı görülmüştür. Ezilen insanlık bu gerçeği kendi öz pratiği ile bir kez daha görüyor ve yavaş yavaş yüzünü sosyalizme doğru dönüyor.

Bu sürecin sıçramalı gelişmesi ve güçlü bir sosyalist dalgaya dönüşmesi, tümüyle devrimci sosyalistlerin çabalarına, bütünlüklü bir devrimci çıkış geliştirmelerine bağlıdır.

Tam da bu noktada, 70 yıllık reel sosyalizm deneyiminin ardından nasıl bir sosyalizm sorusu yaşamsal bir soru olarak öne çıkmaktadır. Geleceklerine dair somut yanıtlar isteyen ve sosyalizm pratiklerine ilişkin pek çok olumsuz anı ve önyargı ile bilinçleri çarpıtılmış emekçilerin bu sorusuna, genel geçer yanıtlar vererek sosyalist ütopyanın yeniden güçlü biçimde gündemleşmesi ve yaygınlaşması sağlanamaz. Devrimci sosyalistler, sosyalist toplumsal gelişmeyi

ekonomik ve siyasal alanlarla sınırlı olarak ele almayan, kültürel, sosyal ve moral gelişmeyle birlikte kavrayan, bu unsurları sosyalist toplumsal ilerlemenin asli unsurları olarak gören, sosyalist toplumun bütün bileşenlerini toplumsal gelişme üzerinde söz ve yetki sahibi haline getiren, bu bağlamda katılımcılığı toplumsal gelişmenin motor gücü olarak gören ve bunun mekanizmalarını yaratan bir perspektife sahiptirler.

Yine devrimci sosyalistler, enternasyonalizmi dayanışmacılıktan öte, dünya devrimcileri ve ezilenleri ile birlikte her alanda, her cephede ortak savaşım ve her şeyi paylaşma olarak ele alan özgürlükçü ve eşitlikçi bir sosyalizm perspektifini esas alarak yürüyecektir. Bu noktada, sosyalist hareketin geçmiş pratiğinin ve yeni sürecin nesnel zeminlerinin-çelişkilerinin devrimci eleştirel çözümlenmesi temelinde, sosyalist toplum projemizin köşe taşlarının oturtulması devrimci sosyalistlerin öncelikli teorik/politik görevlerinden biridir. Her devrimci iktidarın artık daha zorlu kuşatma koşullarında yaşayacağı şimdiden belliyse eğer, sosyalistlerin bugünkü “yıkım” projelerini yarına ilişkin “yapım” projeleriyle birlikte düşünmeleri ve yarını, bugünkü yürüyüşleri sırasında inşa etmeye başlamaları zorunludur.

Ayrıca, hiçbir liberal demogojiye kapılmadan açıkça ifade etmemiz gerekiyor; sosyalizmin ve demokratik halk iktidarlarının kuruluşu, kapitalist iktidar aygıtlarının ve toplumsal sistemin tamamen parçalanması ile mümkündür. “Tek yol devrim” sloganında ifade edilen şey, bir niyet değil, gerçekliğin ta kendisidir. Yaşadığımız çağın tek gerçek ve bütünsel ilerici-değiştirici gücü devrimlerdir. Tepeden tırnağa silahlanmış, baskı aygıtlarıyla donanmış olan kapitalist devletler ve sistem ancak devrimler ve devrimci zor yoluyla parçalanabilir. Devrimci zorun daha güçlü ve etkin kullanımı tarihsel bir zorunluluktur. Burjuva ideologlarının iğrenç ve ikiyüzlü barış ve lanetli ‘terör’ demagojileri, devrimlerin ve devrimci zorun yaratıcı rolünü karartamaz.

Günümüzde demokratik ve sosyalist devrimlerin ve sosyalizmin daha ileri düzeyden gerçekleştirilmesi mücadelesi, hem yeni-sömürgelerde, hem de emperyalist-kapitalist ülkelerde güncel bir sorun olarak halkların önündedir. Bütün kayganlığına ve değişken unsurlarına rağmen, uluslararası sermaye, asli fonksiyonlarını yine de yeni-sömürgeler üzerinden yürütmekte, derinleştirip geliştirdiği sömürü yöntemlerine dayanarak bu havzalar üzerine kurduğu dengelerle kendisini yeniden üretebilmektedir. İçindeki merkezkaç kuvvetlere rağmen kapitalist sistem, nimetlerin ve külfetlerin paylaşılması bakımından bugün

bir piramit düzenini sürdürmekte ve krizlerin yükünün piramidin tepesindeki emperyalist merkezlerden “daha aşağılara”, yani sömürge ve yeni-sömürgelere aktarılması yöntemi esas olarak değişmemektedir.

Dolayısıyla, bu durum bir yandan yeni-sömürgelerdeki “sürekli kriz” durumunun devamını sağlarken, öte yandan da bu alandaki her devrimin metropoldeki denge bozucu etkisini artırmaktadır. Bu noktada, sürecin bütün değişkenliğine rağmen yapılabilecek önemli bir saptama, geçmişteki “dünyanın kırları” belirlemesinin, gezegenimizin devrim havzasını yine yeni-sömürge ülkelerin oluşturduğudur. Emperyalist ülkelerde yükselen kapitalizm karşıtı hareket ve eski reel sosyalist ülkelerdeki kıpırdanmalar ciddi bir anlam ifade etmekle birlikte, sistemin zayıf halkası bugün hâlâ yeni-sömürgelerdir. Esasen emperyalist ülkelerdeki sınıf hareketinin gelişmesi de, büyük ölçüde hâlâ bu alanın daralmasına, yani “soluk boruları”nın kesilmesine bağlıdır. Yeni-sömürgeler büyük devrimlerin, devrimci savaşların öngünlerinde bulunmaktadır.

Yeni Dünyanın Kurucusu İşçi Sınıfıdır

Öte yandan, insanlığı yeni bir geleceğe, komünizme taşıyacak bir devrimci mücadele sürecinde işçi sınıfının sonuna kadar gidebilecek tek güç olduğu konusundaki Ekim dersi de geçerliliğini hala korumaya devam etmektedir. Tarihin, kendi günlük hayatları içinde kaotik amaçlar peşinde koşan tek tek bireyler ve onların günlük hayat içinde parçalanmış, film karelerine bölünmüş hareketleri tarafından değil, üretim süreci içinde toplu duran, istikrarlı topluluklar halinde hareket edebilen güçler, yani toplumsal sınıflar tarafından yapılacağı kesindir.

İşçi sınıfının konumu ve tarihsel rolüne ilişkin burjuva ideologların geliştirdiği teoriler esas olarak devrim ve sosyalizm karşıtı saldırı kampanyasının parçalarıdır. Emekçilerin atomize edilmesi, barbar bireycilik çukuruna çekilmesinin arka planını oluşturmayı hedefliyorlar. İşçi sınıfı, burjuva palavracıların tüm demagojilerine rağmen büyümekte, üretim içindeki belirleyici rolünü korumaktadır. Yeni sömürü modeli ekseninde geliştirilen programlar, başta yeni-sömürgeler olmak üzere tüm dünya çapında yeni bir işçileşme dalgası yaratmıştır. Bunun sonucu olarak, işçi sınıfı sayısal olarak muazzam ölçülerde büyümüş, emekçiler dünyasında nesnel olarak en büyük güç haline gelmiştir. İç bileşiminde ortaya çıkan kimi değişimler ve yeni öğeler, bu gelişmelerin

ürünüdürler. Bu ögeler onun nesnel devrimci rolü ve yeteneklerinde bir zaafiyet işareti değil, tersine büyümesinin ve nesnel olarak gücünün artmasının işaretleridirler. Bu bağlamda, üretim içindeki rolü, örgütlenme yeteneği ve tüm ezilenleri kendi ekseninde saflaştırabilme gücüyle, ezilenler dünyasının sonuna değin devrimci tek sınıfı hala işçi sınıfıdır. Bu bağlamda, tarihin “yapılışı” eylemi, sınıflı toplumun yarattığı bütün sorunların çözüm dinamiklerine sahip olan gücün; işçi sınıfının sırtındadır.

Mevcut Sol Bugünkü Yapısıyla Yeni Sürecin Dinamiği Olamaz

21. yy tablosunun daha güncel, ancak yukarıda belirtilen diğer iki unsuru kadar önemli bir diğer unsuru ise son on yılı aşkın süredir bu tabloyu bozacak, proletaryanın, ezilenlerin ve böylece tüm insanlığın yeniden ayağa kalkışını, yükselişini sağlayacak yeni bir devrim hareketinin, yeni devrimci çıkışların bütün nesnel koşulların varlığına karşın yaratılamaması, devrimci kolektiflerin bu doğrultuda güçlü bir devrimci yenilenme rotasına girememesidir. Bu durum insanlığın çürütülmesi sürecinin derinleştirilmesini kolaylaştırdığı gibi, kapitalizmin seçeneksizliği demagojisini güçlendirerek mevcut tablonun değiştirilmesi çabalarını daha da güçleştiren bir toplumsal, siyasal, kültürel, sosyal iklim yaratmaktadır.

Bu bağlamda, emperyalist-kapitalist sistemin restorasyon programına karşı ve emek hareketi ile sosyalizmin sorunlarına ilişkin bütünlüklü devrimci proje ve çıkışlar üretemeyen devrimci ve sol güçlerde insanlığın mevcut çözülme ve düşüş durumunun bir parçası haline gelmişlerdir. Geline nokta, bilimsel sosyalizmi referans aldığı iddia eden sol ve devrimci hareketlerin önemli bir bölümünün, ya sol liberalizm yada aşırı bir dogmatizmle sakatlandıkları, ülke ve dünya gerçekliği karşısında devrimci bir rol oynamaktan uzaklaşarak hayatın öznelerinden biri olma konumunu kaybettikleri ve siyasal olarak marjinal bir konuma düştükleri apaçık görülebiliyor.

Hayatın dışına düşen sol ve devrimci hareketler bu durumu tersine çevirecek dinamizmden de esas olarak uzaktır. Legal sol partilerde yoğunlaşan liberal sol eğilim dünyadaki değişim tablosunu şu ya da bu düzeyde görmekle birlikte bunun karşısındaki konumlanışı, politik söylemlerindeki tüm farklılıklara karşın sistem içidir, devrimci değişim çizgisinden, devrimin örgütlenmesini güncel bir mesele olarak ele almaktan uzaktır. Dogmatik sol ise çoğu durumda mevcut

düşüşü anlamak ve sorgulamaktan dahi uzaktır. Bütünlüklü bir sorgulama, yenilenme ve atılım yaklaşımından uzak, bugünkü düşüşü konjonktürel nedenlere ve kimi parça sorunlara (örgütsel, kadrosal, siyasal vb.) bağlama, çözümünü de bu noktalarda arama anlayışı egemen durumdadır.

Bu durum, hem liberal sol eğilimlerin, hem de dogmatik sol hareketlerin hayat karşısında her yönlü çözülmesini, kapalı devre içe dönük politika yapar hale gelmesini, cemaatleşme eğiliminin gelişmesini, iç ilişkilerde ve dışındaki dünya ile ilişkilerde dejenerasyonu, sistemin toplumsal ilişkilerde yarattığı çürüme ve etik bozulma eğilimlerinin hareketlerin iç yaşamlarına ve politika yapış tarzlarına da güçlü biçimde sızmasını, mülkiyetçi bir örgüt anlayışını ve dışa bakışı beraberinde getirmiştir. Sahip olunan birikim ve bulunulan pratik noktadan hareketle değerlendirildiğinde, mevcut dünya tablosunu anlama ve devrimci tarzda müdahale etmenin olanaklarını ve eylemini yaratmanın özünü oluşturduğu devrimci yenilenme eğilimi ise henüz oldukça zayıftır. Zayıftır, ancak gelecek devrimci yenilenmeyi gerçekleştirecek olanlarıdır.

Yeni Bir Devrimci Dalga ve Çıkış İçin Devrimci Yenilenme Zorunludur

Yeni durumlar, olgular ve süreçlere devrimci müdahale geride kalan süreçlerin yaklaşımlarıyla, eski araç ve biçimlerle olamaz, yeni açıklamalar, yeni müdahale biçimleri, araç ve yöntemleri gerektirir, mevcut duruştan ileriye sıçramayı zorunlu kılar. Hayatın diyalektiği budur. Elbette ki, geçmişin birikimleri bu noktada yol açıcudur, aydınlatıcıdır. Bu birikimlerin temel bileşenleri yeni süreçlerde de temel unsurlar olmayı sürdürürken, geride bırakılan sürecin ya da daha önceki süreçlerin bir çok teorik ve pratik ögesi yeni süreçlerin açıklanmasında ve müdahalede bir çok durumda işlevsel olmuş ve yeni düzeyin bir parçası haline gelmişlerdir. Fakat asıl olan, bu birikimleri devrimci eleştiri zemininde özümseyerek yeni süreç ve durumlar karşısında yeni düzeyi yaratmaktır. Bu noktada, bugün yakalamamız gereken ana halka, emperyalist-kapitalist sistem ve sosyalist harekette muazzam değişimlerle karakterize olan 1990 sonrası yeni süreci, tarihsel birikimimizin ışığında bütün arka planı ile birlikte çözümlenmek, dönemin ortaya çıkardığı ideolojik-politik ve diğer tüm sorunlara, devrimin güncelliğini ve devrimci pratik müdahaleyi esas alan bir yaklaşımla, hayatın bütün alanlarını kucaklayan bütünlüklü teorik/politik ve pratik yanıtlar üretmektir. İçeriğinden de görüldüğü üzere, bu süreç devrimci yenilenme sürecidir. Emekçi

insanlığın önündeki tek yol devrimci yenilenmedir.

Devrimci Sosyalist yenilenme, bu perspektiften hareketle esas olarak üç temel hareket noktası üzerinden yükselecektir. Birincisi, devrimci sosyalist hareketin ve diğer tüm emek güçlerinin mevcut olan bütün mevzilerinin korunmasıdır. Bunlardaki gerileme ve tasfiye durumunu durdurmak, sosyalizmin yeni dönemin ve yenilenme sürecinde yaşamsal bir role sahiptir. İkincisi, geçmiş, bugün ve gelecek bağlantısını, insan ile insan ve insan ile doğa arasındaki ilişkilerin bütün alan ve boyutlarında devrimci sosyalist temelde yeniden kuracak bir ideolojik atılım sürecinin başlatılmasıdır. Üçüncüsü, bilimsel sosyalist hareketi politik, örgütsel ve pratik vd. alanlarda, geride kalan dönemin olanak ve birikimlerini arkalayarak ve yeni dönemin ortaya çıkardığı yeni olgu, çelişki ve dinamikleri dikkate alarak, sürece denk düşen ileri düzeye sıçratmak, yani yeniden inşa etmektir.

Birbirleriyle iç içe geçmiş olan bu üç çalışma, sosyalizmin yeni ve büyük hamlesinin yolunu düzleyecek maddi ve entelektüel temellerini oluşturacaktır. Bu çalışmaların içeriğinden ve sürece ilişkin tespitlerden de anlaşılacağı üzere; devrimci yenilenme perspektifimiz, sosyalist hareketin sorunlarını güncel, konjonktürel, yada parça sorunlar görme ve bunların çözümünü esas alma yaklaşımından, yani onarım ve kimi eksiklikleri tamamlama operasyonu olarak görme tutumundan tümüyle ayrılmaktadır. Bu bağlamda, devrimci yenilenme salt ulusal ölçekte düşünülebilecek bir süreçte değildir. Sosyalist hareketin yaşadığı tıkanma ve tasfiye durumu salt bize veya bölgeye de özgü değildir, uluslar arası ölçektedir. Devrimci yenilenme de, sosyalist hareketin evrensel sorunlarına, kendimize özgü sorunlarla birlikte bütünlüklü devrimci yanıtlar oluşturma süreci olarak gelişecektir. Devrimci yenilenme bütün bu özellikleriyle devrimci sosyalist hareketin yeni bir döneminin başlatılması, yeni ve daha ileri bir düzeye sıçrayarak, yeniden kurulması anlamını taşımaktadır.

Devrimci yenilenme, ideolojik sıçrama-yenilenme ve sosyalist aydınlanmadır

Her yeni süreç kaçınılmaz biçimde, tüm tarihsel-toplumsal dinamikler ve taraflar için yeni süreci açıklayan, kendi tarihsel çıkarları doğrultusunda dönüştürmelerini olanaklı kılacak programları içeren yeni bir kavramsal çerçeveyi, ideolojik düzeyi zorunlu kılar.

İdeolojik sıçrama ve yenilenme süreci, yeni süreci açıklayan ve sosyalizm doğrultusunda dönüştürülmesinde yol gösterecek olan kavramsal çerçevenin, modellerin bir bütün olarak bilimsel sosyalist ideolojik zeminin yeni ve daha ileri bir düzeyden kurulması-yaratılması süreci olacaktır.

İdeolojik yenilenme sürecimizin ana halkaları ilk elde esas olarak birbirleriyle bağlantılı dört ana bileşenden oluşacaktır.

Birinci bileşen, bilimsel sosyalist hareketin geride kalan yüz elli yıllık birikiminin bütünsel olarak eleştirel çözümlemesidir. İkinci bileşen, devrimci sosyalist düşüncenin bilimle bağlarının yeniden güçlü biçimde kurulmasıdır. Bilimden kopmama, onunla iç içe gelişme, onu felsefede ve diğer bilinç biçimlerinde daha ileri bir düzeyden yeniden üretme ve onu sınıfla buluşturma bilimsel sosyalizmin her dönemindeki temel vurguları olmuştur. Ancak ML cephesinde özellikle son 60 yılı aşkın kesitte bilimdeki gelişmeleri insanlığın düşünsel ve pratik seyri bağlamında çözümleyen, buna paralel olarak diyalektik materyalizmi yeniden ileri bir düzeyden üreten çözümlemeler yok denecek ölçüdedir.

Bu anlamda, bilimden kopulmuş, bilim ile sınıf arasında köprü olma misyonundan uzaklaşmıştır. İşte, ideolojik yenilenme süreci bir yanıyla bilimle yeniden buluşma, onunla sınıf arasında köprü olma misyonunu yeniden üstlenme süreci olacaktır. Üçüncü bileşeni, emperyalist-kapitalist dünya sisteminin, temel bileşenleri 1970'lerden itibaren biçimlenen 1990'larda reel sosyalist ülkelerin çöküşüyle birlikte yeni boyutlar kazanan yeni evresinin kapsamlı bir çözümlemesini, devrimci eleştirisini yapmak oluşturuyor. Dördüncü bileşeni ise, yukarıdaki üç bileşenin verileri zemininde, onlarla iç içe, devrimci mücadelenin bütün temel sorunlarının açıklığa kavuşturulması ve sosyalist toplumun ütopyasının (toplumsal projesinin) yeniden anlamlandırılması oluşturacaktır.

Ekseni bu dört bileşen oluşturmakla birlikte, içeriği ve niteliği daha dar ve sınırlı olan, daha özgül bir yapıya sahip olan beşinci bir bileşen olarak her ülkenin devrimcisinin (özellikle Anadolu ve Mezopotamyalı devrimcilerin) ülkesini ve ülke devriminin sorunlarını yukarıdaki dört temel bileşenle iç içe yeniden bir çözümlemeye tabii tutmasını ifade edebiliriz.

İçeriği ve kapsamı böylesine geniş ve derin olan ideolojik yenilenme sürecimizin yeni bir Bilimsel Sosyalist Aydınlanma süreci olarak gelişeceğini daha şimdiden söyleyebiliriz.

Bu bağlamda, ideolojik yenilenme-aydınlanma sürecinde kalkış noktamız halen ideolojik birliğimizin temeli olan ideolojik-teorik, politik ve taktik temel

belirlemelerimiz olacaktır. Öte yandan, yukarıda ifade edilen dört ana bileşen üzerinde gelişecek ideolojik yenilenme sürecinin gelişim seyri içinde bugünkü birikimimizin, duruşumuzun her bir ögesi devrimci eleştiri ve çözümlenmenin süzgecinden geçecek, yeniden biçimlenecek, yeni bir düzeye sıçrayacak ya da kimi öğeleri ayıklanacaktır. Bu bağlamda, bir değişim ve olumlu bir kopuş da yaşanacaktır. Bu nedenledir ki mevcut ideolojik duruş ile ideolojik yenilenme-aydınlanma süreci arasındaki ilişkiyi en özlü biçimde iki kavramla, süreklilik ve olumlu kopuş kavramlarıyla ifade edebiliriz.

Öte yandan, hem ideolojik yenilenme sürecimizin derinleşmesinde sağlayacağı kolaylıklar ve olanaklar, hem de sürecin pratik mücadeleyle bağlantılı olarak geliştirilebilmesi, bu bağın güçlü biçimde kurulabilmesi için çalışmaların ilk elde iki biçim altında somutlaştırılması zorunludur. Bu faaliyetimizin ilk somutlaşmış sonuçları, ulaştığımız temel sonuçların bütünlüklü ve özlü bir anlatımı olacak yeni bir manifesto ve bunun üzerinden yükselen bir program olarak ifadesini bulacaktır. Yaratacağımız manifestomuz ve programımız proletaryanın ve tüm ezilenlerin yeni sürecin devrimci sosyalist yol kılavuzları ve bayrakları olacaktır.

Devrimci yenilenme yaşamın merkezine devrimi yerleştirecek devrimci pratik müdahaledir

Devrim ve devrimin örgütlendirilmesinin bütünlüklü bir tarzda gerçekleştirilmesi güncel ve ertelenemez bir görev durumundadır. Devrimin örgütlendirilmesi ideolojik, politik, örgütsel, pratik boyutlarıyla bir bütünlük oluşturur. Bu görevlerden hiçbiri bir diğerrinin önüne konulamaz. Ancak devrimci çalışmanın eksenini olan unsur yaşama devrimci pratik müdahaledir. Günümüzde egemen olan, iktidar perspektifinden yoksun, politik mesajları esas olarak eylemi gerçekleştirenlerin iç ihtiyaçlarına dönük olan, devrimci eylem etiğini çoğu durumda yaralayan, protestocu, nihilist özellikler taşıyan 'devrimci' eylem ve müdahale tarzının dar ve geriletici sınırları aşılacak zorundadır. Görevimiz, emekçileri toplumsal yaşamın her alanına ilişkin devrimci mesajlarla yüz yüze getiren, eğiten, onlara güçlerini kavratan, devrimci bir çözüm gücünün varlığına ve onun ekseninde birleşmek gerektiğine işaret eden bir devrimci müdahale tarzını yaratmaktır.

Devrimci müdahale genel geçer politik söylemler üzerinden değil, somut toplumsal çelişkileri genel politik hedeflerimizle buluşturacak devrimci eylem üzerinden geliştirilebilir. Emekçilerin emperyalizmle, oligarşiyle, faşizmle ve

sömürgecilikle olan çelişkilerinin tüm görünüşleri, devrimci müdahalenin üzerinde inşa edileceği alanlardır. Ücretlerin düşürülmesi, işsizlik, tarımda bir çok alanda desteklerin kaldırılması ya da düşük destekleme fiyatları, küçük esnafın satışlarının düşüşü ve iflaslar, açlık, emperyalist ülke ve kurumların (IMF, Dünya Bankası vb) dayatmaları, ezilen halklara yapılan zulüm, anti-demokratik uygulamalar, ulusal (Mezopotamya halkının yaşadığı ağır sömürgeci baskı, küçük ulusal toplulukların hak yoksunlukları ve bu durumun yaşadığımız coğrafyanın bütününde yarattığı tüm ağır sonuçlar), cinsel, dinsel-mezhepsel baskılar, ekolojik yıkım, paralı ve anti-demokratik eğitim, fuhuş, uyuşturucu kullanımı, mafyalaşma-çeteleşme, lümpen kültürün yaygınlaşması temeldeki kültürel ve etik yozlaşma vb. gibi yoksullaşma, yozlaşma ve baskı unsurları, bu çelişkilerin belli başlı görünüşleri olarak önümüzde durmaktadır.

Emekçilerin yaşamını karartan bu olgular ve bunların kaynakları, devrimci politikanın üzerinde yürüyeceği ana taktik eksenlerdir. Öte yandan, sık aralıklarla yaşanan krizler ve emperyalizmin içselliğinin en olgun biçimlerine ulaşmış oluşu, emperyalizmin oligarşi ve devlet içinde en güçlü konumları doğrudan işgal etmesi, sistem politikalarının doğrudan devlet zoru yardımıyla uygulanıyor oluşu, emekçilerin emperyalist güçlerin saldırıları ile, oligarşinin ve devletin saldırılarını bir bütünün parçaları olarak görmelerini sağlıyor. Artık emperyalizme karşı mücadele salt siyasal bağımsızlık sorunu olmaktan çıkmıştır. Emperyalizme karşı mücadele sorunu, işçisiyle, köylüsüyle, memuruyla, küçük esnafıyla tüm emekçiler tarafından doğrudan ekmeğini koruma sorunu olarak görülüyor, emekçi protestolarında apaçık dile getiriliyor.

Bu bağlamda, emperyalizme, oligarşiye, faşizme ve sömürgeciliğe karşı mücadeleyi birbiriyle bağlarını doğru kurarak bütünsellik içinde ve doğru mücadele araç ve yöntemleri temelinde geliştirmek görevi ile karşı karşıyayız. Bu bağlamda, devrimin pratik faaliyet düzeyinde örgütlenmesinde, geçmişten bu güne akan, başta evrim-devrim aşamalarının iç içeliği, PASS, politik-askeri liderliğin birliği üzerinden yaratılan devrimci savaşçı örgütlenme vb. teorik-politik çözümlerimiz ve tarihsel deneyimimiz ışık tutucu niteliktedir.

Siyasi gerçekleri, emekçilere kavratacak ve emeğin gücünü açığa çıkaracak bir içerikle, PASS temelindeki politik-askeri mücadele zemininde de açıklamak, yaşamın içinde güçlü bir hegemonya alanı yaratmak ve emekçileri devrimci mücadeleye kazanarak ilerlemek, sistemin hegemonya alanı adım adım parçalamak; işte devrimci müdahalenin anlamı budur. Politik-askeri mücadele

toplumsal çelişkilerin her bir unsuru üzerinden, proletarya ve tüm emekçilere devrimci mesajları sarsıcı-kavraticı tarzda ulaştıracak, oligarşinin egemenlik sistemini vurduğu her noktadan darbeleyecek-kıracak vuruşlarla, bunu faaliyet yürütülen her alan ve bölgede tamamlayacak, bu alanlarda devrimin gücünü ve egemenliğini somutlaştırıp, parça parça kuracak yerel-alansal vuruşların bir bileşimi olacaktır.

Politik-askeri mücadele siyasal-moral atmosferi belirleyen gerici baskı havasını dağıtır. Emekçilere öncüyü işaret eder, yol açar, gerici güçleri tasfiye eder, ama en önemlisi, devrimci hegemonyanın yaratılması için siyasal, psikolojik zemini yaratır. PASS politik-askeri eylemi eksen alır, ancak salt bu değildir. PASS devrimin büyüme, gerici hegemonyayı kırarak hayatı devrimci temelde değiştirme ve devrimci hegemonyayı inşa etme stratejisidir. Emperyalizm ve oligarşinin egemenlik aygıtı salt baskı güçlerinden oluşmaz, hayatın bütün alanlarına egemendir. Devrimci öncü bu egemenliği hayatın her alanında parçalamak ve yerine devrimci çizginin ve yaşamın egemenliğini kurmak zorundadır. Bu ise yaşamın bütün alanlarını kucaklayan bir mücadele geliştirmekle mümkündür. Bunun için, legal ve başkaca yollardan politik, sosyal, kültürel, mesleki, ekolojik vd. alanlarda güçlü bir devrimci mücadele geliştirilmesi zorunludur. Bütün bu mücadeleler PASS'ın bileşenleridir. Bu bağlamda, PASS hayatın bütün alanlarına müdahaleyi, ama politik-askeri mücadele ekseninde müdahaleyi öngörür.

İşte, devrimci yenilenme sürecimizin merkezi unsuru, emekçileri devrimci eylemle yüz yüze getirecek, sarsacak, değiştirecek, devrimi toplumsal yaşamın merkezine yerleştirecek, emekçileri yaşamın öznesi haline getirecek, PASS temelinde gelişecek her cephesi hazırlanmış, planlanmış, örgütlenmiş ve devrimci bir atılım olarak gelişecek devrimci pratiktir.

Elbette, tüm sorunlarda olduğu gibi, bütün bu noktalarda da tutuculuktan uzak durmayı esas alacağız. Gelişen yeni sürecin açığa çıkaracağı yeni pratik müdahale yol ve araçlarını, örgütsel biçimlerini vb., hızla geçmişten bugüne akan teorik-politik çözümlerimizle harmanlayabilmeliyiz.

Bu noktada, 1990 sonrasının ilk deneyimleri adım adım billurlaşmaktadır. Meksika'da EZLN'nin gerçekleştirdiği büyük çıkış, Peru'da MRTA gerillalarının 1996'da gerçekleştirdiği Japon büyükelçiliği eylemi, gerici güçler tarafından gerçekleştirilen ve karşı-devrimci güçler dışında kalan insanlara da zarar vermesine karşın, biçimi ve yarattığı politik sonuçlar itibariyle güçlü bir sarsıcı

etkiye sahip olan 11 Eylül eylemi bu noktada önemli ipuçları taşımaktadır. Bu eylemler kapitalizm dışında bir alternatifin artık mümkün olmadığı, olsa da “terörizm” kavramıyla lanetlenerek mutlaka fiziksel olarak boğulacağı yarılsamasını, postmodernizmde kaynağını bulan ideolojik-medyatik bir kampanyayla, ama daha çok doğrudan şiddet gösterileriyle inşa edilmekte olan emperyalizmin yenilmezliği efsanesini, deyim yerindeyse bir tür “global suni-denge” yaratma çabasını, sadece ulusal değil, uluslararası ölçekte yaralamışlarıdır.

Öte yandan, dünya çapında gelişen ve küreselleşme karşıtı hareket olarak tanımlanan eylemlilikler de, yeni sürecin açığa çıkardığı sistem karşıtı hareketler olarak, kitle mücadelesinin yeni bir biçiminin geliştiğini göstermektedir. Benzer biçimde, esnek üretim zemininde üretim süreçlerinin parçalanarak uluslararasılaşması süreci ile doğrudan bağlantılı olan ve henüz çok küçük örneklerini görebildiğimiz dayanışma eylemlerinin ötesine geçen uluslararası grevler ve yeni sendikal hareketler de yeni sürecin mücadele/müdahale biçimleri olarak tarih sahnesindeki yerlerini alıyorlar.

Bütün bu yeni deneyimler, yeni sürecin devrimci müdahale tarzını yaratmada önemli ve yol gösterici olgular olarak önümüzde durmaktadır. Devrimci müdahale pratiğimiz bu deneyimlerle beslenerek biçimlenecek ve gelişecektir.

Devrimci yenilenme yeni bir ahlak ve kültürün yaratılmasıdır

Devrimci yenilenme, yalnızca teorik çözümler ve pratik politik müdahale değildir, bütünlüklüdür. Bu, yeni bir ahlakın (zaman içersinde yoğun bir biçimde törpülenmiş olan devrimci ahlakın şurasından burasından tutularak onarılması değil) tarihsel birikimimizin ışığında yeniden inşasıdır, arınma ve temizlik alanı yaratma işidir. Bu, genital organlara ya da islamdan aşırılmış dinsel dogmalara değil, düpedüz ve açıkça mülkiyete duyulan tiksintiye dayanan, bir ahlakın yaratılması ve dolayısıyla “halkımızın gelenekleri” gibi yarı-feodal saçmalıkların reddidir.

Devrimci etik ve kültürel yenilenme, aynı zamanda, alt kimliklere, cemaat kimliklerine duyulan postmodern hevesin külliyen reddi ve dinsel düşünceye karşı mesafenin yeniden netleştirilmesidir. Halkın yakıcı ve somut sorunları üzerine inşa edeceğimiz yeni dil ve pratik tüm emekçileri devrimci mücadele etrafında saflaştırmanın yegane yoldur.

Mevcut sol hareketin etik ve kültürel dokusu, dilinin-polemiklerinin seviyesizliğinden, gayri-ahlaki gelir sağlama yollarına, insanların gösterdiği basitliklerden, pragmatik ilkesizliklere kadar bir dizi etken tarafından ciddi bir ölçülerde bozulmaya uğramıştır. Kapalı devre yaşayan sol bu durumun ve toplumsal konumunun farkında da değildir. Sol yapılar kendi kimliklerine, duruşlarına, güçlerine-güçsüzlüklerine, zaaflarına vb. ilişkin kriterleri, kendi dışındaki solun duruşu ve zaafı üzerinden kurmakta, bu noktadan meşruluk ve haklılık zeminleri aramaktadır. Bu nedenle de, ister yazılı basında ifade edilsin, ister edilmesin, kendi dışlarında yaratılan olumlu değerlere kapalıdırlar; sürekli olumsuzlayıcı bir söyleme sahiptirler. Bu tutum adeta meşrulaşma ve varlık koşulu haline gelmiştir.

Devrimci sosyalizm, bu tutumun tüm izlerinden kesin biçimde arınmayı, duruşunu ve kimliğini mücadele içinde yarattığı değerlerden ve toplumsal yaşam içindeki devrimci müdahale gücü üzerinden kurmayı, sol ve emek güçlerinin yarattığı her türlü olumlu değeri sahiplenmeyi, devrimci ahlak ve kültürünün temel bileşenlerinden biri haline getirmeye kararlıdır.

Öte yandan, kim ne derse desin, sonuçta devrimci örgüt bir “seçkinler” topluluğudur ve öyle olmalıdır. Burada kerameti kendinden menkul bir “seçkinlik”ten değil, “imrenilecek insanlar grubu” olmaktan, yani “elit” sözcüğünün insani kaliteyi öne çıkaran olumlu anlamından söz ediyoruz.

Kimsenin reddemeyeceği gerçek, Türkiye devrimci hareketinin son yirmi yılda bu bakımdan yoğun bir yıpranmaya uğradığı, “temiz” bir noktadan geriye doğru kaydığıdır. Her fırsatta kitlelerin nasıl çürütüldüğü, “düşürüldüğü” ve “eski güzel günlerin” geleneklerinden koparıldığından bahseden ve dolayısıyla bu toplumsal zeminden gelen kendi sempatanlarına da disiplinli bir kuşkuyla bakan devrimci örgütler, bizzat kendileri bu bakımlardan çeşitli zaafarla sakatlanmışlardır. Devrimciliğin ve devrimci örgüt üyeliğinin adeta “ulvi” bir şey olarak görüldüğü bir dönem, süreç içinde her bakımdan törpülenmiştir. Köreltilmiş bulunan saygınlık, bugün artık basit yollarla değil hayata bütünlüklü bir devrimci müdahale yolundan aşılacaktır.

Kısacası, emekçilerin yaşamına egemen kılınan yozlaşma unsurların her türden devrimci müdahale aracıyla, en başta da devrimci bir kültürel-etik hegemonya alanının oluşturulması yoluyla parçalanması, devrimci yenilenme sürecimizin olmazsa olmaz parçasıdır. Bu noktada, sosyalizm bugünden yaşanacak yarınımızdır belirlemesi temel şiarımız olacaktır. Dayanışmayı, paylaşmayı, eşitlik,

ve kardeşliği, özgürleşmeyi esas alan bir yaşam kültürünü emekçilere taşımak, bunun kurumlarını her alanda yaratıcı biçimlerde yaratmak, yeni bir devrimci kültür ve etiğin yaratılması sürecinde atılması gereken kimi öncelikli adımları oluşturuyorlar.

Devrimci yenilenme yeni bir örgütsel düzeyin yaratılmasıdır

Devrimci savaşımın asli öznesi devrimci militanlar ve onların kolektif iradesinin billurlaşmış ifadesi olan devrimci örgüt/parti ve öncülük yaptığı emekçi kitlelerdir. Devrimci parti devrimci yenilenmenin hem öznesi, hem de konusu durumundadır. Devrimci müdahale dinamiklerini yitirdiği ölçüde, her yönüyle sakatlanmış olan parti-örgüt pratiklerinin egemen hale geldiği günümüz koşullarında, örgüt-parti sorunu yeniden devrimci temelleri üzerine oturtulmak zorundadır.

Katılımcılığa kapalı, bürokratik işleyişin, şef kültürünün, cemaatleşme eğiliminin egemen olduğu ve bunun tarihsel kaynaklardan beslendiği örgüt anlayışının aşılarak, ML parti ilkelerinin tarihsel deneyimin ışığında yeni süreç ve olanaklara uygun olarak yeni bir düzeyinin yaratılması, devrimci yenilenme sürecinin olmazsa olmaz unsurlarından biridir.

Bu noktada ana halkayı, politik-askeri mücadelenin gereklerine uygun olarak pratik mücadelede en sıkı merkezîyetçiliği esas alan, düşünsel üretkenlik sürecinde ise devrimci militanların ve kimi durumlar açısından emekçi kitlelerin en geniş katılımını esas alan bir örgütsel modelin inşası oluşturmaktadır. Partinin iradesinin oluşum süreçlerine katılımı kongre/konferans süreçleri ile sınırlamayan, özellikle düşünsel üretimde sürekli katılımı (deyim yerindeyse sürekli bir kongreleşmeyi) esas alan ve bunun araçlarını yaratan bir örgütsel işleyiş gereklidir. Kolektif akıl, ancak sürekli bir katılım zemininde yaratıcı ve dönüştürücü biçimde yaratılabilir. Yeni bir devrimci parti düzeyinin yaratılmasına ilişkin diğer tüm sorunlar bu zeminde çözümünü bulacaktır.

Bu, aynı zamanda, devrimci militanın özne konumuna gelmesinin, memur yada mürid militan tipinin aşılmasının yegane yoludur. Devrimci militan devrimci hareketin özüdür, en değerli varlığıdır. Bu tespite uygun bir devrimci yaşamın ve faaliyetin örgütlenmesi bir hareketin niteliğini belirleyen bir olgudur. Devrimci militan ancak devrimci katılımcılık zemininde düşünsel açıdan tüketici, pratik çalışma açısından ise sıradan bir uygulayıcı konumunu aşabilir, öğrenen, öğreten, yaratan ve en ileri biçimlerde uygulayan özne konumuna ulaşabilir. Sadece bu da yetmez; devrimci militan, bulunduğu alanda bildik devrimci

çalışmaları yürüten biri olmakla yetinemez, devrimci örgüt de böyle bir militan üzerinden örgütsel varlık sürdüremez. Devrimci militan bulunduğu alanda devrimci faaliyeti bütünlüklü olarak kurabilecek, yürütebilecek ve yaratıcı yollardan geliştirebilecek insandır. Devrimci sosyalizm, devrimci yenilenme sürecinin böylesi niteliklere sahip militanlar üzerinden gelişebileceğinin bilincindedir ve kendi insan yapısını bu niteliklerle donatma kararlılığındadır.

Devrimci yenilenme yeni bir enternasyonal mücadele ve örgütlenme düzeyidir

Proletarya ve diğer tüm ezilenlerin kurtuluşunun esas olarak yerel değil, enternasyonal bir sorun olduğu ve yerel düzeylerde olduğu ölçüde enternasyonal düzeyde de mücadele ve örgütlenmeyi gerektirdiği tüm sosyalist güçler için açıktır.

Bu böyle olmasına karşın, sosyalist hareket kimi dönemsel ya da tekil başarılarla karşın, güçlü devrimci gelişmelere öncülük edebilmiş bir enternasyonal mücadele ve örgütlenme düzeyini yaratamamıştır.

Yeni devrimci enternasyonal düzey ve onun ürünü olacak devrimci teorik-pratik çizgi, sosyalist kültür ve tarz, bir ya da birkaç KP'nin birikimini esas alan eski enternasyonal tarzından ciddi kopuşu gerçekleştirecek ve emperyalist-kapitalist, sömürge, yeni-sömürge ve sosyalist tüm ülkelerin bugüne değin yaratılmış tüm ilerici birikimlerinin ve devrimci güçlerinin eşitlik temelindeki ilişkileri üzerine oturan katkı ve katılımlarının, sınıfsız bir dünya yaratma potasında harmanlamasının ürünü olacaktır.

Bu tarz bir enternasyonal ilişkiler düzeyinin geçmiş deneyimlerin ışığında yaratılmasının olanakları her zamankinden daha fazla bulunmaktadır. Yeni dönemin devrimi ve enternasyonal ilişkiler alanında en temel zorunluluk ve dinamiklerinden biri de, bölgesel devrim hareketlerinin ve bölgesel devrimci enternasyonallerin yaratılması olacaktır.

Sosyalist hareketin uluslararası toparlanışını başlıca üç çerçeve üzerinden gerçekleştirmek mümkündür. Bugünden filizlerini gördüğümüz genel anti-kapitalist, anti-emperyalist blok bunlardan biridir. Dar kalıplardan uzak, çok esnek ilkeler ve hedefler üzerinden hareket edebilecek böyle bir uluslararası koordinasyon, bu toparlanmanın unsurlarından birincisidir. Sosyalist güçlerin toparlanmasının ikinci unsuru ise bölge çapında devrimci hareketleri toparlayıp

deneyimleri birleştiren bölgesel devrimci birliklerdir. Bölgesel devrimler ve bunların örgütleri 1960'lar sonrası açısından düşünöldüğünde bir olanağa işaret ederken, bugün bir zorunluluk olarak önümüzde durmaktadır. Bölgemiz Ortadoğu özgülünde Ortadoğu Devrimci Çemberi saptamamız hala ışık tutucu niteliktedir.

Ve nihayet üçüncüsü, uluslararası devrimci sosyalistlerin enternasyonalidir, ki böyle bir yapı yeni dönemin çözümlenişi üzerinden bütün devrimci sosyalist potansiyelleri içinde barındırmalıdır. Her enternasyonalin yeni bir dönemin yeni devrimci akımını temsil ettiği düşünölürse, bu bütünsel birliğin de mümkün olan en geniş güçler toplamını kapsamakla birlikte, bir ideolojik birliğin ifadesi olması kaçınılmazdır.

Kimse düş gücünü kısırlaştırmamasın; yaşlı dünyamız daha pek çok "Uluslararası Tugay" görecek daha pek çok "Arjantinli" Bolivya'larda, Kongo ormanlarında savaşacaktır. Ve o zaman, bugün bize salt teorik gibi görünen görevlerin nasıl ete kemiğe büründüğüne de tanık olacağız.

Mayıs 2002

THKP-C/MLSPB